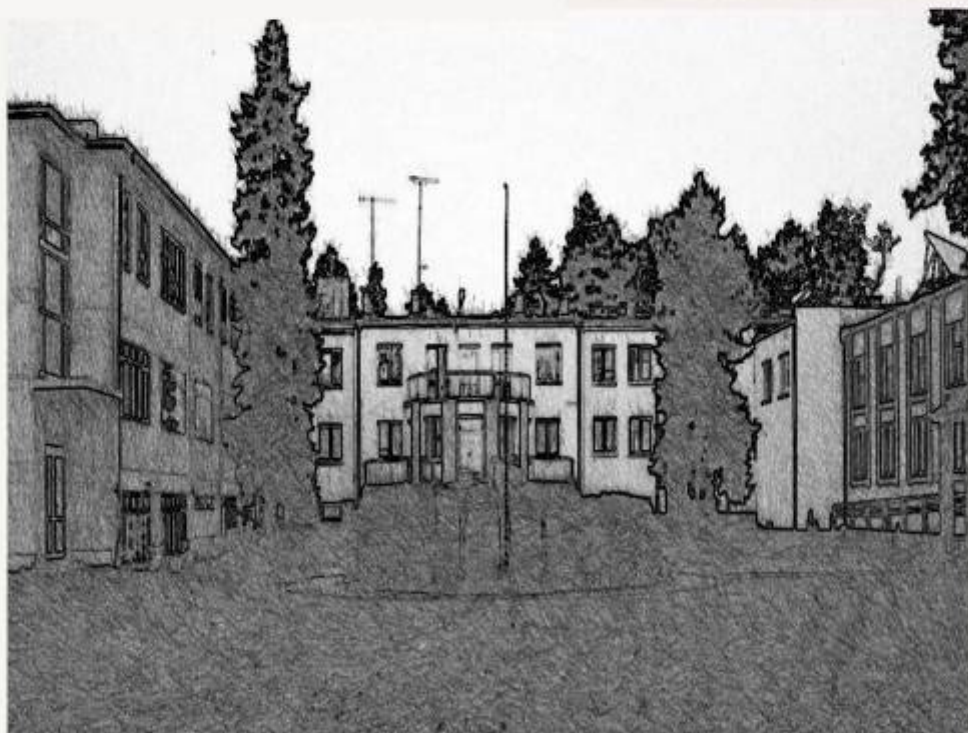
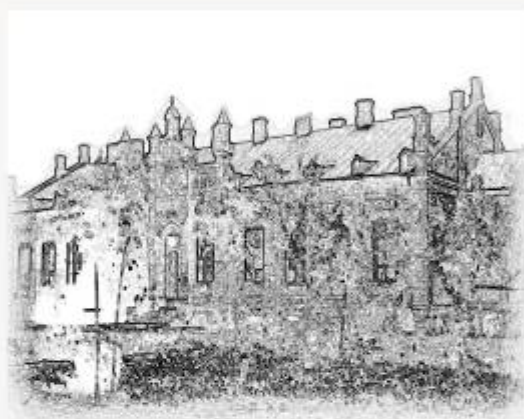

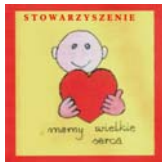
STEMPLEW

- DAWNIEJ I DZIŚ

STEMPLEW DAWNIEJ I DZIŚ

„Mała Ojczyzna” to nasz znajomy fragment krajobrazu. To najbliższe otoczenie człowieka, wsi czy miasta, do którego powraca się z utęsknieniem. To ten rozpoznawalny las czy łąka, ścieżka czy ulica z domami, dokąd wędrują nasze myśli i wspomnienia. Książka ta powstała, by przybliżyć czytelnikowi historię małej, acz oczekiwanej miejscowości, jednej z licznych „małych ojczyzn”. Pomoże zatrzymać w pamięci wydarzenia, które wpłynęły na jej istnienie i obecne znaczenie, pomyśleć chwilę o ludziach dla niej ważnych, utrwalić krajobrazy i koloryt tego miejsca, wsi o nazwie **Stemplew**.

Wydawca

Stowarzyszenie „Mamy Wielkie Serca” w Świnicach Warckich
Specjalny Ośrodek Szkolno Wychowawczy w Stemplewie

Zespół redakcyjny

Mariola Marosik
Anna Radoszewska
Piotr Wawrzyniak
Katarzyna Wyrzykowska

Projekt okładki

Piotr Wawrzyniak

Serwis fotograficzny

Piotr Wawrzyniak

DRUK

Drukarnia Sierpc

Stemplew 2007

Przedmowa

Stemplew Dawniej i Dziś to wydanie o którym marzyłem od wielu lat. Pomysł „chodził” za mną i nie dawał mi spokoju przez ostatnie 10 lat. Pracę w Stemplewie podjąłem we wrześniu 1984 r. w Specjalnym Ośrodku Szkolno Wychowawczym im. Juliana Tuwima. Tutaj zacząłem swoją pedagogiczną przygodę z dziećmi i kadrą, która była i jest gotowa nieść pomoc dziecku specjalnej troski zawsze i wszędzie.

Przez te lata pracy nauczyłem się wiele: solidnej i rzetelnej pracy, miłości do dziecka, szacunku do ludzi.

Tu kształtowałem swój charakter i realizowałem swoje cele życiowe. Tutaj poznałem co to jest trud pracy nauczycielskiej, ale też co to satysfakcja z wykonywanej pracy.

Pozycja ta to wydanie o miejscowości Stemplew połączona z informacją o najbliższym terenie. To informacja o Gminie Świnice Warckie, Parafii Świnice Warckie i okolicach. To historia i teraźniejszość.

Duża część wydania poświęcona jest historii Specjalnego Ośrodka Szkolno Wychowawczego im. Juliana Tuwima w Stemplewie – Ośrodek, który całą swoją duszę wraz z ludźmi poświęcił i poświęca dzieciom niepełnosprawnym. To nie tylko rys historyczny, ale i opis życia ludzi, życia dorosłych którzy całą swoją siłę i energię oddają dzieciom.

Do tworzenia tej pozycji zaprosiłem osoby młode stażem Panią Mariolę Marosik, Annę Radoszewską, Katarzynę Wyrzykowską i Pana Piotra Wawrzyniaka – to autorzy tego wydania.

To dzięki ich pracy, uporowi, chęci tworzenia dzisiaj możemy podziwiać to piękne wydanie.

Pracowali solidnie przez cały rok, szperali, szukali, przeprowadzali wywiady, przeglądali kroniki Ośrodka i stopy innych materiałów.

Mobilizacją była rocznica 25 – lecia działalności Specjalnego Ośrodka Szkolno Wychowawczego im. Juliana Tuwima w Stemplewie (1982-2007)

Praca ta nie mogłaby powstać bez pomocy i pełnej życzliwości, z jaką spotkali się autorzy ze strony wielu ludzi z terenu gminy oraz pracowników wielu instytucji. Pragnę w tym miejscu złożyć podziękowania wszystkim osobom współpracującym i służącym radą i wiedzą w ostatecznej redakcji monografii.

Traktuję tę pozycję jako pewien ukłon i podziękowanie w kierunku pracowników Ośrodka w Stemplewie.

Wszystkim pracownikom Ośrodka w Stemplewie
dziękuję za trud, dziękuję za przyjaźń.

Liczę, że nadal wspólnie będziemy pracować w miejscu, które jest szczególnie, tak jak szczególnie jest nasze posłannictwo zawodowe.

Serdecznie wszystkich pozdrawiam i życzę miłej lektury.

Andrzej Zielonka

Podziękowania

Książka ta nie mogłaby powstać bez pomocy wielu osób i instytucji, które udostępniły nam swoje zbiory i podzieliły się wspomnieniami z przeszłości. Dziękujemy wszystkim za wszelką, nawet najdrobniejszą pomoc.

Szczególne podziękowania kierujemy do dyrektora Specjalnego Ośrodka Szkolno-Wychowawczego w Stemplewie pana Andrzeja Zielonki, który był inspiratorem powstania tej książki i od samego początku wspierał nas we wszelkich działaniach.

NASI SPONSORZY

Andrysiak Ryszard
Bednarek Sława, Tadeusz
Bryzgalska Anna
Charuba Małgorzata
Charuba Roman
Chmielecka Jolanta
Gawron Paweł
Kulfon Jan
Nowakowska Marzenna
Próchniewicz Krzysztof
Samorząd Gminy Świnice Warckie
Samorząd Powiatu Łęczyckiego
Wawrzyniak Walentyna
Zielonka Agnieszka, Andrzej
Zielonka Bogumił, Małgorzata

UWAGA: Lista sponsorów w układzie alfabetycznym.

Stemplew na przestrzeni wieków

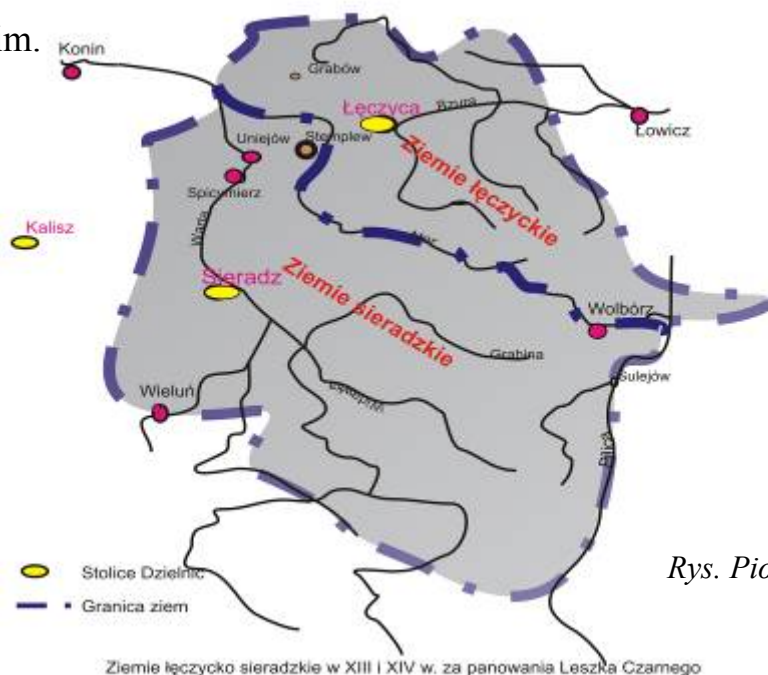
Miejscowość Stemplew położona jest w Pradolinie Warszawsko – Berlińskiej, w Kotlinie Kolskiej rozpostartej w prawym dorzeczu Warty, 3 km na południowy zachód od Świnic Warckich. Pierwotna nazwa „Stemplew” pisana była nieco inaczej. W wykazie miejscowości z połowy XVI w. widnieje nazwa „Steplywo” w gminie „Swience”. W latach powojennych z kolei stosowano pisownię przez „ę” – „Stęplew”. Do dnia dzisiejszego można spotkać wiele dokumentów, w których widnieje nazwa pisana w ten sposób.

Fragment mapy wojskowej z 1956 r.

Przez wieki przynależność administracyjna Stemplewa ulegała wielokrotnym zmianom. W okresie monarchii wczesnofeudalnej, w XI i XII w., tereny obecnego powiatu łęczyckiego wchodziły w skład prowincji łęczyckiej. Wczesnośredniowieczna prowincja łęczycka obejmowała 8 kasztelanii, których ośrodkami były następujące miejscowości: Łęczyca, Sieradz, Wolbórz, Rozprza, Spicymierz, Skrzywno, Żarnów, Małogoszcz.

W 1260 roku przeciwko ojcu Kazimierzowi Konradowiczowi zbuntował się jego syn z drugiego małżeństwa Leszek Czarny, w następstwie czego doszło do podziału księstwa łęczyckiego na dwie części. W wyniku ugody Leszek Czarny otrzymał południową część księstwa łęczyckiego ze stolicą w Sieradzu, zaś północna część ze stołeczną Łęczycą wróciła w ręce ojca. Od tego momentu można mówić o istnieniu odrębnych księstw: łęczyckiego i sieradzkiego, które z biegiem czasu określano mianem ziem, by w końcu XIV wieku nadać im nazwę województw. Granicę między województwem łęczyckim i sieradzkim stanowiły dolna i średnia Wolbórka oraz rzeka Ner. Zatem wsie obecnej gminy Świnice Warckie wchodziły wówczas w skład księstwa sieradzkiego, kasztelanii spicymirskiej w starostwie szadzkowskim.

Rys. Piotr Wawrzyniak

Ziemie łęczycko sieradzkie w XIII i XIV w. za panowania Leszka Czarnego

W historii ziemi łęczycko-sieradzkiej ważną rolę odegrały uwarunkowania geograficzne. Jednym z nich jest położenie. Przez całe średniowiecze ziemie te znajdowały się w centrum państwa i z tego powodu uczestniczyły w najważniejszych wydarzeniach Polski, choć z reguły nie odgrywały w nich znaczącej roli. Tutaj krzyżowały się liczne szlaki handlowe łączące ziemię łęczycko - sieradzką z jej wieloma sąsiadami: od północy z Kujawami, od wschodu z Mazowszem, od południowego-wschodu z Małopolską, od południowego - zachodu ze Śląskiem i od zachodu z Wielkopolską. Wszystko to, co działo się na sąsiedzkich terenach miało znaczenie dla ziemi łęczycko - sieradzkiej i odwrotnie.

Krajobraz możemy najłatwiej poznać podróżując starymi szlakami ziemi łęczycko-sieradzkiej. Jej północna część to kraj typowo nizinny, płaski z licznymi rzekami, starorzeczami, łąkami, bagnami i torfowiskami oraz bardzo dobrymi ziemiemi. Dalej, na południe, teren się nieco wznosi. Staje się pagórkowaty i pofałdowany, ziemie są nieco gorsze, ale łatwe w uprawie. Charakterystycznym elementem tego krajobrazu są rozległe doliny rzeki Warty i Neru. Na terenie ziemi łęczycko - sieradzkiej, podobnie jak i na innych obszarach, rzeki nie tylko sprzyjały osadnictwu, ale też stanowiły naturalne granice i bariery chroniące ludność przed niespodziewanym napadem.

Ziemia łęczycko - sieradzka nie była najludniejszym obszarem. W sieradzkim, średnio na 1 km² przypadało od 6 do 10 osób, dwukrotnie mniej niż w łęczyckim. W sumie w XII wieku na całym tym terenie badacze naliczyli 350 punktów osadniczych. Najliczniej występują one wokół głównych grodów oraz w rejonie Moszczenicy, nad górną Bzurą i Nerem, a także w dolinie Warty i Pilicy. Obszary wyżynne i gęsto zalesione zasiedlano tylko w niewielkim stopniu. Wsie były najczęściej małe, utworzone na prawie niemieckim. Zdarzały się też pojedyncze

gospodarstwa, które zamieszkiwała jedna wielopokoleniowa rodzina, (np. ojciec i kilku jego dorosłych synów wraz z żonami i dziećmi). Wszyscy członkowie rodziny gospodarowali razem na wspólnej ziemi. Zabudowania były drewniane, a domy mieszkalne wznoszono w podobny sposób jak w grodach.

Pierwsza wzmianka o Stemplewie znajdująca się w źródłach pisanych pochodzi z 1412 roku (Księgi grodzkie sieradzkie, ks. 1-2, k.86). Stemplew został odnotowany jako wieś szlachecka, lokowana na prawie niemieckim, która na początku XVI w. uległa przejściowemu spustoszeniu. Wieś liczyła wówczas 10 domów, 114 mieszkańców, folwark - 4 domy, 82 mieszkańców.

W wieku XVI województwo sieradzkie liczyło cztery powiaty i obejmowało 127 parafii, 29 miast oraz 938 wsi. Herb województwa przedstawiał pół orła czarnego w czerwonym polu i pół lwa czerwonego w żółtym polu, w złotej koronie, pokrywającej obie głowy.

Herb województwa sieradzkiego (www.pl.wikipedia.org)

Województwo miało dwóch senatorów większych (wojewodę i kasztelana sieradzkich) i trzech mniejszych (kasztelanów: rozpierskiego, spycimirskiego i konarskiego). Starostwa grodowe to: Sieradzkie i Piotrkowskie, a niegrodowe: Radomskowskie, Szadkowskie, Klonowskie,

Tuszyńskie i Warckie. Sejmiki odbywały się w Szadku, gdzie obierano czterech posłów na sejm i dwóch deputantów na trybunał.

Województwo sieradzkie miało rzadki przywilej używania do pieczęci czerwonego laku. Była to nagroda za wsparcie Łęczyčan w czasie wojny z Krzyżakami i odzyskanie straconych przez nich chorągwi.

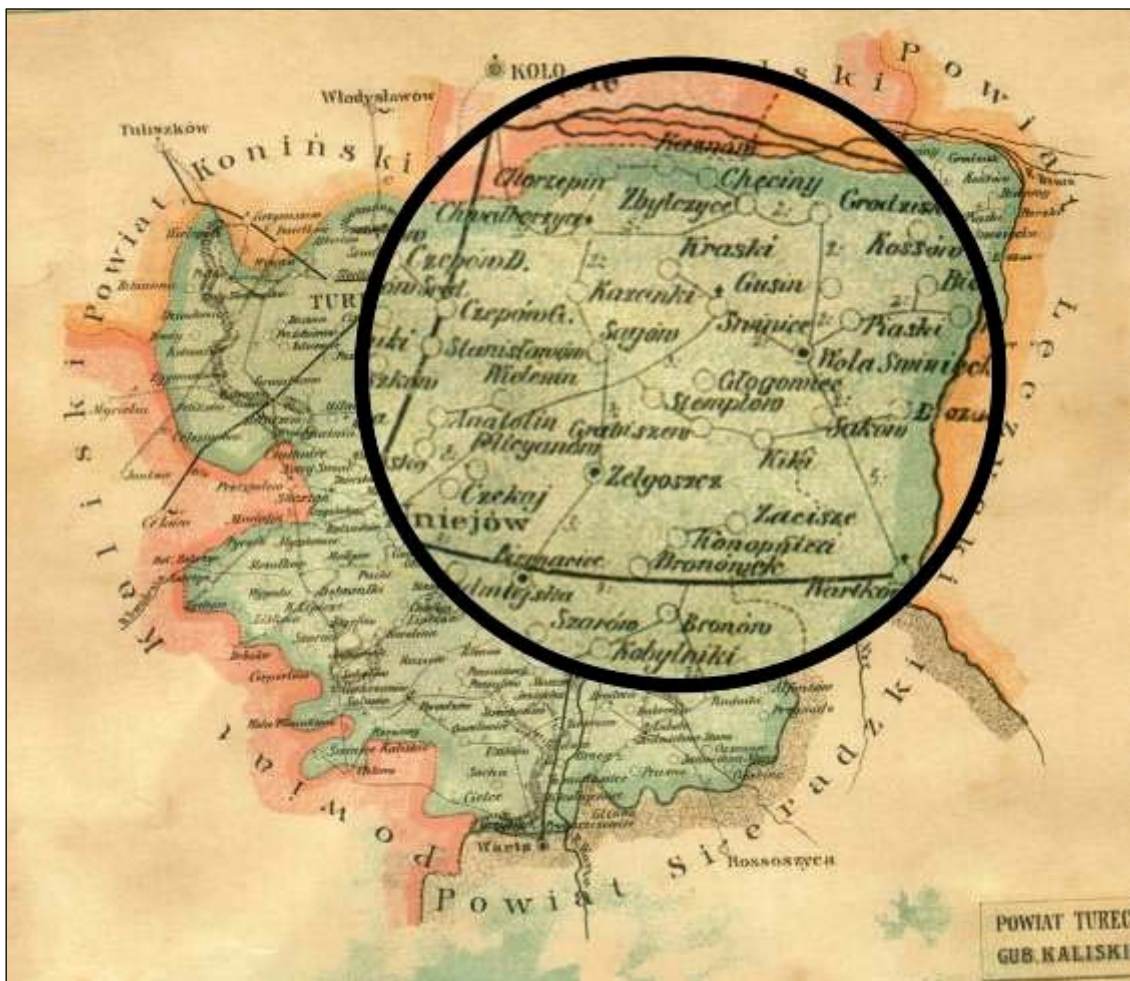
W tym samym czasie województwo łęczyckie dzieliło się na powiaty: łęczycki, brzeziński i orłowski. Siedzibą starostwa grodowego i sejmiku ziemskiego była Łęczyca. Taki podział administracyjny przetrwał do końca I Rzeczypospolitej.

Podział administracyjny I Rzeczypospolitej z 1635 roku (www.pl.wikipedia.org)

W okresie istnienia Księstwa Warszawskiego Polska podzielona została na osiem departamentów, które były odpowiednikami województw. Od 1 stycznia 1837 roku Królestwo Polskie zostało podzielone na osiem

guberni. Stemplew znalazł się wówczas w Guberni Kaliskiej, powiecie tureckim, gminie Zelgoszcz. W granicach powiatu znalazły się miasta: Turek, Dobra, Uniejów, Warta oraz gminy: Biernacice, Goszczanów, Grzybki, Kościelnica, Kowale Pańskie, Luboła, Malanów, Niemysłów, Niewiesz, Ostrów Warcki, Piekary, Pęczerszew, Piętno, Skarżyn, Skotniki, Tokary, Wichertów, Wola Świniecka, Zelgoszcz.

Fragment mapy administracyjnej powiatu tureckiego Guberni Kaliskiej

(fotomontaż Piotr Wawrzyniak)

Taki podział utrzymał się do 1918 roku.

W 1919 roku została przeprowadzona reforma administracyjna, w wyniku której powstało województwo łódzkie. Ówczesne województwo o powierzchni 19034 km² obejmowało część wschodnią obecnego województwa wielkopolskiego oraz południową i centralną część dzisiejszego województwa łódzkiego. Stemplew znalazł się wówczas w granicach województwa łódzkiego, w powiecie tureckim, który był jednym z 14 powiatów tego województwa.

Mapa administracyjna II Rzeczypospolitej z 1930 r. (www.pl.wikipedia.org)

W 1938 r. nastąpiła zmiana granic terytorialnych województw. Do województwa poznańskiego przyłączono powiaty: kaliski, kolski, koniński, słupecki i turecki. W ten sposób Stemplew wraz z całym powiatem tureckim znalazł się w województwie poznańskim.

Po II wojnie światowej podział terytorialny Polski zmieniał się wielokrotnie. Miało to miejsce w latach 1946 r., 1950 r., 1957 r., 1975 r. i ostatnio w 1999 roku.

Podział terytorialny Polski w latach 1946-1950 (www.pl.wikipedia.org)

Po zakończeniu II wojny światowej w 1945 roku, powołano do życia 14 województw oraz 2 miasta wydzielone (Warszawa i Łódź). Stemplew nadal znajdował się w województwie poznańskim, w powiecie tureckim. W 1954 roku utworzone zostały nowe jednostki organizacyjne, a mianowicie Gromadzkie Rady Narodowe. W założeniu GRN, jako organ władzy państwowej, kierowała działalnością gospodarczą, społeczną i kulturalną, wiążąc potrzeby gromady z zadaniami ogólnopaństwowymi. Stemplew przynależał do Gromadzkiej Rady Narodowej w Ładawach wraz

ze wsiami: Grabiszew, Gąsiorzyce, Gorzew, Hipolitów, Ładawy, Stemplew, Światonia, Tollów, Wólka, Zacisze i Zelgoszcz.

W 1955 roku utworzono nowy powiat poddębicki i gromada Ładawy z dniem 1 stycznia 1956 roku została do niego włączona. Taki stan trwał do 1959 roku, kiedy to zniesiono gromadę Ładawy, a jej cały obszar włączono do gromady Biernacie.

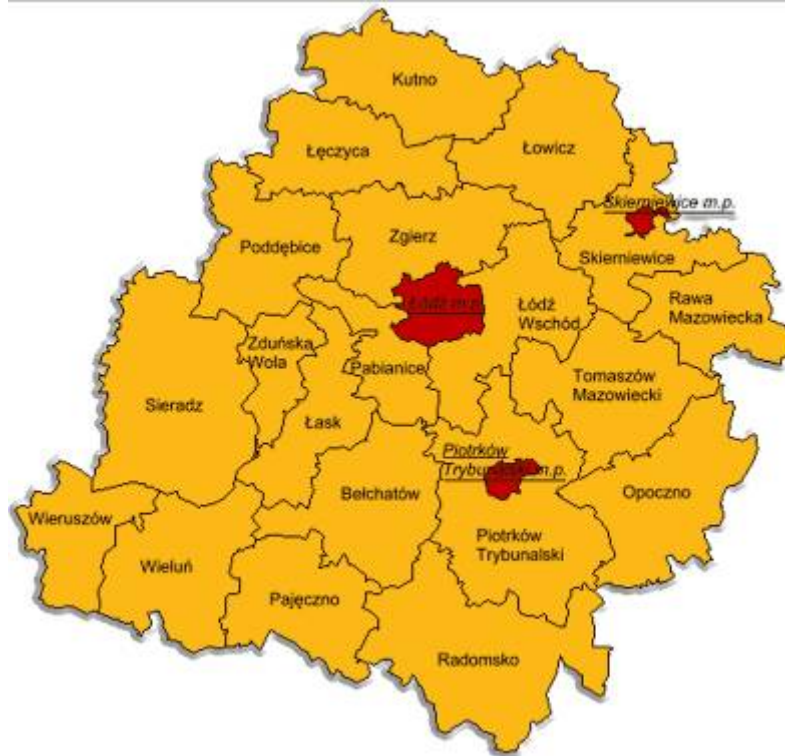
W 1972 roku zlikwidowano gromady, wprowadzając w ich miejsce ponownie gminy. Kolejne zmiany administracyjne nastąpiły w 1975 roku - kraj podzielono na 49 województw. Od tej pory Stemplew znalazł się w gminie Świnice Warckie, w województwie konińskim, a od 1999 roku, w wyniku kolejnej reformy administracyjnej, w województwie łódzkim. Te zmiany dotyczyły także gminy Świnice.

Podział terytorialny Polski w latach 1975-1998 (www.pl.wikipedia.org)

Województwo łódzkie znajduje się w geometrycznym centrum Polski. Takie położenie miało i nadal ma ogromne znaczenie dla jego rozwoju gospodarczego. Strukturę administracyjną województwa tworzą 24 powiaty, w tym: 3 grodzkie i 21 ziemskich oraz 177 gmin (18 miejskich,

24 miejsko – gminnych i 135 wiejskich). Województwo łódzkie jest wspólnym obszarem administracyjnym dla trzech ziem o wyodrębnionej tożsamości kulturowej – ziemi łęczyckiej, rawskiej i sieradzkiej.

Województwo łódzkie od 1999 roku (www.pl.wikipedia.org)

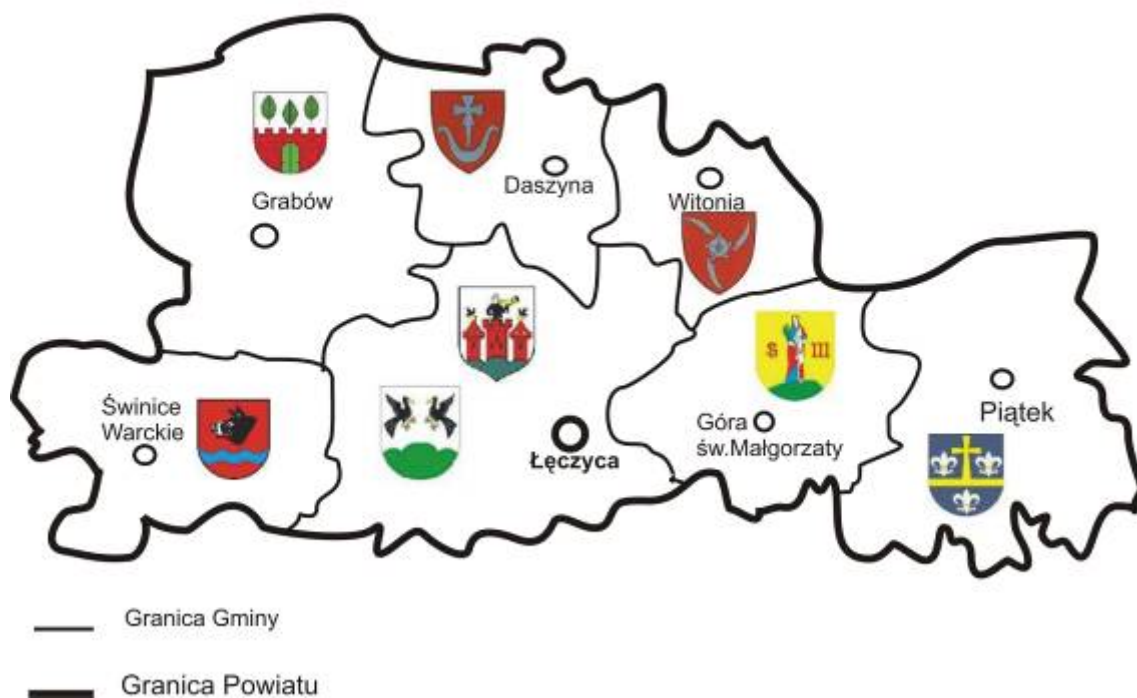
Podział administracyjny Polski od 1999 roku(www.pl.wikipedia.org)

W skład reaktywowanego w 1999 roku powiatu łęczyckiego weszło miasto Łęczyca i siedem gmin: Daszyna, Góra św. Małgorzaty, Grabów, Łęczyca, Piątek, Świnice Warckie i Witonia. Obecny powiat jest mniejszy od tego sprzed 1975 roku, a także od tego z okresu międzywojennego.

Powierzchnia powiatu wynosi 774 km² i jest zamieszkiwana przez 54 tysiące osób, z czego ponad 37 tysięcy to mieszkańcy wsi. Siedzibą powiatu jest Łęczyca, której historia sięga VI wieku n.e. Gród był ośrodkiem plemienia Łęczan. W państwie polskim Łęczyca pełniła rolę stolicy prowincji i była siedzibą kasztelanii.

POWIAT ŁĘCZYCKI

Mapa powiatu łęczyckiego po reaktywacji w 1999r. (Rys. Piotr Wawrzyniak)

Od reformy administracyjnej w roku 1975 Stemplew jest powiązany z gminą Świnice Warckie, jedną z mniejszych w powiecie łęczyckim.

Według danych z 2004 r. ogólna powierzchnia gruntów wynosi 9395 hektarów i zamieszkuje ją około 4200 osób. Świnice Warckie zamieszkuje około 650 osób. W skład gminy wchodzi 48 miejscowości.

Gmina Świnice Warckie została podzielona na 22 sołectwa: Bielawy, Chorzeplin, Chwałborzyce, Drozdów, Głogowiec, Grodzisko, Gusin, Kaznów, Kosew, Kozanki Podleśne, Kraski, Parski, Piaski, Podłęże, Rogów, Stemplew, Świnice Warckie, Świnice Warckie-Kolonia, Tolów, Władysławów, Wola Świnicka, Zbylczyce. Pozostałe miejscowości to: Chęcín, Chorzepinek, Góry, GóryChwałborskie, Hektary, Holendry, Karnówek, Ładawy, Łyków, Margaska, Miecanki, Miniszew, Odrada, Pieńki, Podgórze, Polusin, Pustki, Rydzyna, Stawiszynem, Strachów, Wola-Olesin, Wyganów, Wylazłów, Zagórze, Zięciówek, Zimne.

Mapa sytuacyjna Gminy Świnice Warckie (rys. Piotr Wawrzyniak)

Sołectwo Stemplew zajmuje powierzchnię 691 ha, zamieszkuje w nim około 350 osób. Sołtysem jest od wielu lat Mirosław Stasiak. W skład Rady Sołeckiej wchodzi: Marek Górniak, Józef Mikołajczyk, Małgorzata Chmielecka.

- **ŚWINICE WARCKIE**

Pierwsza wzmianka pisana o Świnicach Warckich pochodzi z 1301 roku. Niektóre źródła podają II połowę XIII wieku lub datę 1300 roku. Dane te dotyczą wsi, kościoła i parafii. Obecna nazwa „Świnice Warckie” w ciągu wieków ulegała wielokrotnym zmianom. Pierwotnie miejscowość tę nazywano „Świnice”, „Świńce” i „Świńcze”. Nazwa „Świnice” obowiązuje od 1757 roku. Później dodano jeszcze określenie „Wartckie”, być może nastąpiło to w 1867 roku, kiedy to miejscowość weszła w skład utworzonego powiatu warckiego. Powód tej zmiany mógł być też związany z położeniem w okolicach rzeki Warty, dla odróżnienia od Świnic Kaliskich. Z upływem czasu uproszczono pisownię, opuszczając literę „t”. Obecna nazwa miejscowości brzmi „Świnice Warckie”.

Założenie wsi przypisuje się arcybiskupowi gnieźnieński Jakubowi Świnice na początku XIV w. W 1458 r. wzmiankowana jako miasto, ale później występuje już jako wieś. Właścicielami wsi byli między innymi: Byszewscy, Karwowscy, Rembiescy.

Pierwszy drewniany kościół pod wezwaniem św. Gotarda wzniesiony został z fundacji arcybiskupa Jakuba Świnki prawdopodobnie w 1300 roku. Kolejne pożary strawiły tę oraz dwie następne świątynie, które kolejno budowano w tym samym miejscu. Obecny kościół św. Kazimierza, ufundowany przez ówczesnego właściciela wsi Kazimierza

Karwowskiego, erygowano w 1859 roku. Kościół ten wzniesiony jest w stylu neoklasycystycznym jako murowana jednonawowa świątynia. Zabytkowe wyposażenie wnętrza stanowią trzy starsze ołtarze barokowe.

Kościół w Świnicach Warckich (Fot. Piotr Wawrzyniak)

W 1905 roku w tym kościele została ochrzczona znana na całym świecie apostołka Bożego Miłosierdzia, św. Faustyna, która przyszła na świat w oddalonym od kościoła o niecałe 2 km Głogowcu. W kościele przy bocznym ołtarzu do dziś stoi zabytkowa chrzcielnica, przy której została ochrzczona Helenka Kowalska. Obok chrzcielnicy wisi wizerunek św. Faustyny już w zakonnym habicie i są wystawione jej relikwie.

Wielka święta nowego tysiąclecia – Helena Kowalska narodziła się jako trzecie z kolei dziecko w ubogiej rodzinie Kowalskich.

W 1925 roku, czując wewnętrzną potrzebę, zachęcona słowami Pana Jezusa, wstąpiła do zakonu sióstr Matki Bożej Miłosierdzia. W ciągu dziesięciu lat pobytu w zakonie tylko raz odwiedziła rodzinę, kiedy to jej matka, Marianna, miała tak ciężkie ataki wątroby, że była umierająca. Na widok Helenki matka cudownie wyzdrowiała i żyła jeszcze długie lata. Pobyt w rodzinnym domu obrazuje poniższe zdjęcie.

św. Faustyna z wizytą w rodzinnych stronach (zdjęcie z archiwum TPZŚ)

Domek rodzinny świętej postawiony został na początku XX wieku z żółtego kamienia, wydobywanego w pobliskim Roźniatowie. Był prosty, niski, kryty strzechą. Znajdowały się tam następujące pomieszczenia: jedna izba, sień i kuchnia, a zamiast podłogi polepa.

Po kanonizacji św. Faustyny, staraniem miejscowego proboszcza ks. dr Mirosława Miłka, rozpoczęto gruntowne prace remontowe i budowlane. Zabezpieczono m.in. ściany, dokonując tzw. hydrofobizacji (zabieg zapobiegający wsiąkaniu wody), wymieniono też okna. Strzechę zastąpiono dachówką.

Dom urodzin św. Faustyny w Głogowcu

*Przed remontem
(Fot. archiwum TPZŚ)*

Stan obecny

(Fot. Piotr Wawrzyniak)

Domem tym opiekują się siostry Zgromadzenia Matki Bożej Miłosierdzia, których zadaniem jest szerzenie kultu Miłosierdzia Bożego, obsługa pielgrzymów oraz praca apostolska przy kościele parafialnym. W 2001 roku został erygowany dom zakonny Zgromadzenia w Świniach Warckich.

Dom zakonny Zgromadzenia Sióstr Matki Bożej Miłosierdzia w Świniach Warckich

(Fot. Piotr Wawrzyniak)

Jako wotum wdzięczności za dar św. Faustyny parafianie Świnic podjęli w 100 rocznicę Jej narodzin (2005 rok) trud rozbudowy Sanktuarium Urodzin i Chrztu Świętej. Kamienie węgielne pod nową część kościoła zostały poświęcone przez papieża Jana Pawła II, o czym przypomina wmurowana na ścianie kościoła tablica.

Rozbudowa Sanktuarium Urodzin i Chrztu św. Faustyny. (Fot. Piotr Wawrzyniak)

Świnice Warckie stanowią centrum administracyjno – usługowe oraz kulturalno – oświatowe dla okolicy. W gminie działa 110 prywatnych podmiotów gospodarczych, a także Spółdzielcze Kółko Rolnicze, Rolnicza Spółdzielnia Produkcyjna, Bank Spółdzielczy. Funkcjonują również ośrodek zdrowia, poczta, apteka, Gminne Przedszkole, Szkoła Podstawowa im. Marii Konopnickiej w Świnicach Warkich i Piaskach, Gimnazjum św. Faustyny w Świnicach, Specjalny Ośrodek Szkolno Wychowawczy im. Juliana Tuwima w Stemplewie. Działalność kulturalną prowadzi Gminny

Ośrodek Kultury. Przy Gminnej Bibliotece Publicznej funkcjonuje Punkt Informacji Turystycznej, którego zadaniem jest promowanie Gminy. Z roku na rok Świnice odwiedza coraz to większa liczba pielgrzymów z całej Polski i nie tylko.

Gminny Ośrodek Kultury i PIT (Fot. Piotr Wawrzyniak)

Do największych atrakcji turystycznych gminy należą z pewnością cenne zabytki architektury sakralnej oraz dawne rezydencje szlacheckie i ziemiańskie, głównie z XIX stulecia.

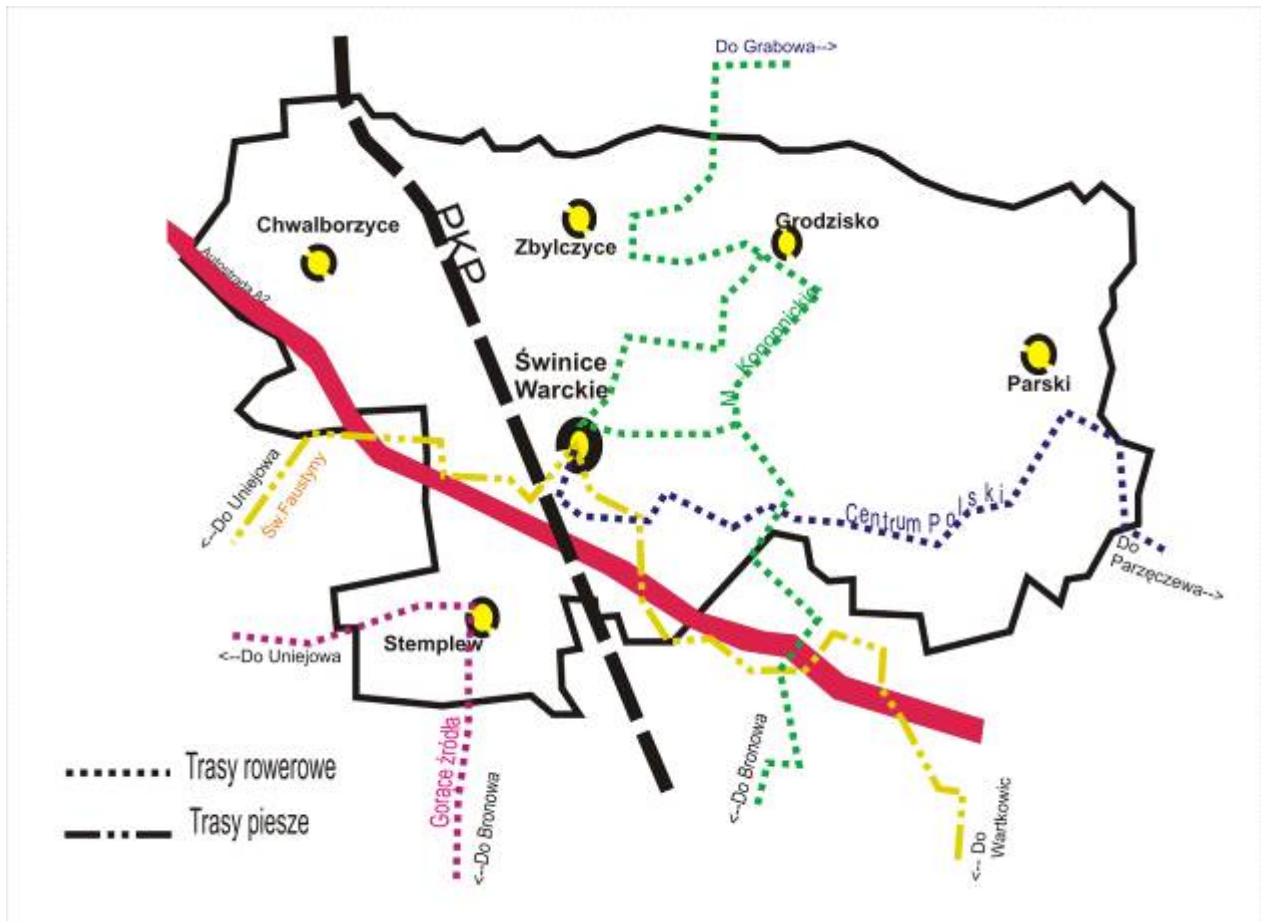
Są to między innymi:

- kościół parafialny w Grodzisku, wzniesiony w 1612 r. z fundacji kasztelana sieradzkiego Jana Rudnickiego, a dziś będący najstarszym zachowanym zabytkiem architektury sakralnej na terenie gminy;
- kościół parafialny p. w. św. Kazimierza w Świnicach Warckich z 1859 r. wzniesiony za sprawą właściciela wsi K. Karwowskiego oraz stojąca w pobliżu neoklasycystyczna plebania z 1894 r.;

- dwór w Gusinie, wzniesiony w 1. połowie XIX wieku i otoczony resztkami zabytkowego parku. W latach 1872 - 77 mieszkała tu i tworzyła wybitna polska pisarka i poetka Maria Konopnicka;
- zespół dworsko - parkowy w Kozankach Podleśnych, na który składają się zabytkowy dwór z pierwszej połowy XIX wieku oraz otaczający go park krajobrazowy;
- zespół dworsko - parkowy w Parskach, w tym dwór z 1809 r., park podworski oraz gorzelnia z XIX wieku;
- zespół dworsko - folwarczny w Stemplewie z XIX / XX wieku, niegdyś posiadłość hrabiego Tolla, który miał tu swój dwór, gorzelnię i budynki gospodarcze;
- zespół dworsko - parkowy w Zbylczycach, na który składają się: dwór z 2. poł. XIX w. oraz resztki parku z okazami kasztanowców, klonów, białej topoli a także imponująca aleja grabowa złożona z około 400 drzew;
- dom rodzinny siostry Heleny Kowalskiej – św. Faustyny w Głogowcu.

Przez Świnice Warckie przebiega tzw. „Szlak romański”, który podkreśla tysiącletnią tradycję narodową, kulturową i religijną związaną z historią Polski. Przebiega on niemal przez cały kraj, obejmując swym zasięgiem najważniejsze miejsca i zabytki związane z czasami monarchii piastowskiej.. Są to wyłącznie obiekty sakralne. Na szlaku województwa łódzkiego znajdują się takie obiekty jak : kolegiata w Tumie, kościółek św. Idziego w Inowłodzu, świątynia p.w. św. Mikołaja w Tarnowie, kościół p.w. św. Urszuli w Strońsku, kościół św. Wojciecha w Rudzie Wieluńskiej oraz świątynia p.w. Piotra i Pawła w Krzyworzece.

Szlak podzielony jest na regionalne odcinki, na których tworzone są trasy samochodowe, trasy rowerowe i piesze. Na terenie gminy zostały oznakowane trzy trasy rowerowe : „Centrum Polski”, „Marii Konopnickiej”, „Gorące źródła”, oraz trasa turystyczna „Św. Faustyny”.

Mapa oznakowanych tras rowerowych i pieszych przebiegających przez teren gminy
(Rys. Piotr Wawrzyniak)

• PARAFIA WIELENIN

Niezależnie od przynależności do państwowej administracji Stemplew znajdował się zawsze na terenie parafii Wielenin.

Pierwsza wzmianka o tej miejscowości pochodzi z 1290 roku, kiedy to mieszczanin uniejowski Szymon otrzymał od arcybiskupa

gnieźnieńskiego Jakuba Świnki wieś Wielenino do lokowania na prawie niemieckim. Wynika z tego, że Wielenin stanowił wówczas własność arcybiskupów gnieźnieńskich. Zachowała się informacja o tym, jakoby 19 września 1331 roku wojska krzyżackie, które po zdobyciu Łęczycy skierowały się na Kalisz, złupiły i spaliły wioskę. W połowie XIV wieku odbudową miejscowości zajęli się uniejowscy mieszczanie, wtedy też erygowano parafię. Staraniem Andrzeja Kędzierskiego w II połowie XVIII wieku ten średniowieczny kościół z modrzewiowego drzewa został odrestaurowany, a być może zbudowany od nowa. Wspomniana świątynia spaliła się w 1935 roku. W 1926 roku z łupków skał wapiennych z pobliskiego Roźniatowa wzniesiono obecny kościół parafialny pod wezwaniem św. Jakuba i św. Doroty, który konsekrowano w 1959 r. Z cenniejszych zabytków zachowały się dwa krucyfiksy z XVII wieku.

*Kościół w Wieleninie
w czasie budowy
(Fot. Archiwum TPU)*

Kościół w Wieleninie obecnie (Fot. Piotr Wawrzyniak)

Wielenin to wyjątkowa wieś, którą zarządza dwóch sołtysów. Mieszkańców Wielenina wsi reprezentuje Andrzej Trzebiński, a Wielenina – Kolonii Wojciech Głowacki. Na pograniczu obu części miejscowości znajduje się kościół parafialny, którego proboszczem jest ks. Józef Waszak. Wcześniej przez 17 lat tę funkcję pełnił śp. ks. Jerzy Krajewski.

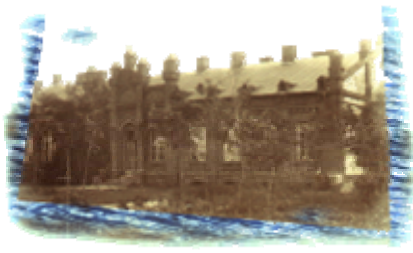
Nieprawdopodobne jest to, że podział terytorialny dokonał się już w XVI wieku, kiedy obok wsi pojawił się też folwark, a później jeszcze kolejne siedliska zwane przez miejscową ludność Posadą, Rosyjką, Parcelą i Gorzewem. W rzeczywistości jest to tylko podział typowo administracyjny, który zanika podczas pracy na rzecz parafii, straży czy szkoły.

Pisząc o Wieleninie, nie sposób nie wspomnieć o Ochotniczej Straży Pożarnej. Jednostka została założona w 1917 roku z inicjatywy księdza K. Robaszkiwicza. Ciekawostką jest fakt, iż strażacy organizowali amatorskie widowiska teatralne i w ten sposób pozyskiwali środki na umundurowanie oraz sprzęt do gaszenia pożarów. W 1924 roku z inicjatywy naczelnika OSP Leona Leszczyńskiego z Ładaw w czynie społecznym rozpoczęto budowę strażnicy. W 1936 roku przy wydatnej pomocy ówczesnego kierownika szkoły Władysława Grebera dobudowano garaże, szatnię i bufet,

Po zakończeniu II wojny światowej straż wznowiła swą działalność. Pierwsze zebranie odbyło się, zgodnie z zapisem w kronice, 27 kwietnia 1945 r. o godz. 17³⁰. Pierwszym powojennym naczelnikiem został Wawrzyniec Andrzejczak, którego niewątpliwą zasługą było reaktywowanie orkiestry dętej. W 1948 roku na prezesa straży powołano ks. proboszcza Wiktora Machalskiego. W 1975 roku powierzono to zadanie Romanowi Kozińskiemu. Od 2006 roku prezesem OSP w Wieleninie jest Mirosław Dębisk.

Przez wiele lat funkcję naczelnika straży piastował Bogdan Marciniak. Obecnie od 2006 roku to stanowisko zajmuje Mirosław Kolasa.

W tym czasie ochotnicza organizacja przeżywa rozkwit, o czym najlepiej świadczą takie działania, jak: zakup samochodu bojowego, ogrodzenie i remont strażnicy, zwycięstwa w zawodach pożarniczych, organizacja zabaw tanecznych, dyskotek, dożynek czy wreszcie turnieju „Niedziela na Wsi”. Przy OSP Wielenin istnieje orkiestra, która powstała w 1926 roku. Jej kapelmistrzami byli między innymi: Adam Strychalski, Władysław Kubis, Franciszek Szafarz, a od 1982 roku do chwili obecnej – Józef Włodarczyk. Orkiestra od lat bierze też udział w powiatowych i wojewódzkich przeglądach orkiestr dętych, oprawia święta państwowe i kościelne. Za niewątpliwy sukces i powód do dumy uznać należy występy w latach 1989 i 1990 podczas Ogólnopolskich Dożynek na Jasnej Górze.

Majątek Stemplew

Historia powstania majątku Stemplew wiąże się z przybyciem w 1836 r. na uniejowski zamek rodziny Tollów. Tollowie wywodzili się z Holandii, ale ta gałąź rodziny miała majątki w Estonii. Dobra uniejowskie i tytuł hrabiowski w nagrodę za zasługi dla armii carskiej otrzymał rosyjski generał hrabia Karol Toll.

Jako szef sztabu Feldmarszałka Iwana Dybicza przyczynił się on do rozbicia wojsk polskich pod Ostrołką w maju 1831 roku. Dla rodziny Tollów Uniejów był letnią rezydencją zarządzaną przez syna generała - Aleksandra Tolla.

*Portret Hr Karola Tolla
(foto. Archiwum PTU)*

W XIX wieku Tollowie wybudowali w Stemplewie zespół folwarczny składający się z dworku, gorzelni i budynków gospodarczych.

Rodzina Tollów: u dołu od lewej Adelajda z Sommerów (matka), Zinaida, u góry Sergiusz, Aleksander, Eugeniusz, Anna (rodzeństwo), lata 20., (Tatiana Toll Yarigin)(Fot .archiwum TPU)

*Dworek w Stemplewie wybudowany przez rodzinę Tollów ok. 1914 roku
(Fot.archiwum TPU)*

*Majątek Stemplew ok. 1914r., pierwszy z lewej leśniczy Turski, trzeci Antoni Sukiennicki- zarządca gorzelni, czwarty Józef Matecki, pierwszy z prawej Sergiusz Toll.
(Fot.archiwum TPU)*

Budynek gorzelni w Stemplewie ok. 1914 r.(Fot. Archiwum TPU)

Budynek gorzelni w Stemplewie ok. 1914 r. (Fot. archiwum TPU)

Po rewolucji w Rosji Tollowie schronili się w Stemplewie, gdzie przebywali do czasów odzyskania niepodległości przez Polskę. Wówczas to majątek został skonfiskowany przez skarb państwa i wystawiony na sprzedaż. Członkowie rodziny Tollów opuścili swoje włości i rozproszyli się po Polsce.

W 1930 roku stemplewska posiadłość została zakupiona przez inżyniera Wiesława Gerlicza. Miał on dwóch synów Jerzego i Zbigniewa. Majątkiem w Stemplewie zarządzał głównie Jerzy Gerlicz. Jerzy Władysław Gerlicz był pilotem wojskowym w randze podporucznika. W 1939 r. brał udział w kampanii wrześniowej jako dowódca Plutonu Łącznikowego Nr 5 Lotnictwa Armii „Karpaty” stacjonującego w Lublinku. Następnie, z rozkazu dowództwa wojsk lotniczych, przeprowadził dęblińską szkołę podchorążych lotnictwa poprzez Rumunię i Węgry do Francji. Po ewakuacji wojsk polskich do Anglii, jako pilot bojowy, brał udział w wielu nalotach na niemieckie terytorium.

Po zakończeniu działań wojennych pozostał w wojsku polskim jako dowódca transportu oddziałów okupujących Niemcy (Hamburg i okolice). Po demobilizacji prowadził własne gospodarstwo rolne w południowej części Francji. Po roku 1956 powrócił do Polski. Najpierw był pracownikiem Państwowych Gospodarstw Rolnych na ziemiach zachodnich, a następnie prowadził własne gospodarstwo rolno-hodowlane. Żona Jerzego, Wanda, zginęła razem z córką Krystyną w powstaniu warszawskim. Druga córka Grażyna Gerlicz-Silly mieszka obecnie w Paryżu.

Za rządów Jerzego Gerlicza Stemplew stał się przodującym w regionie majątkiem ziemskim. Urządzono nowe podwórze gospodarcze, rozebrano stary dwór i wybudowano okazałą rezydencję, wokół której zagospodarowano park. W pałacu mieściła się bogata kolekcja malarstwa polskiego, było też wiele cennych mebli i innych elementów wyposażenia.

Pałac w Stemplewie wybudowany przez hr Gerlicza

(Fotomontaż Piotr Wawrzyniak)

Fotografia na dziedzińcu Pałacu w Stemplewie

(Fot. archiwum SOSW)

Pola majątku utrzymywano w wyjątkowo dobrej kulturze agrarnej, na bardzo wysokim poziomie stała również hodowla trzody chlewnej i bydła.

Jedną z osób pamiętających czasy Jerzego Gerlicza jest dziewięćdziesięcioletnia dziś mieszkanka Stemplewa pani Eugenia Polaszczyk. Pracowała ona przez pewien czas jako pomoc pokojówki u hrabiego Gerlicza oraz pomagała w drobnych pracach. Jerzego Gerlicza pani Eugenia wspomina jako dobrego człowieka:

„Postawił on piękny pałac i „okrągłak” przed nim. Jego małżeństwo było udane, żona była też dobrą kobietą. Ich dzieci rodziły się w Stemplewie i tu były chrzczone. Gerlicz bywał często poza domem. Był pilotem. Tu na miejscu miał natomiast administratorów. Było dwóch włodarzy: od pola – Winciur i podwórzowy – Sójceki. Kierownikiem Gorzelni był pan Jedliński. W pałacu była też służba – kucharka i pokojówki. Kobiety, również moja mama, chodziły tam do pieczenia chleba, mycia baniek, dojenia krów. W piwnicach pałacu był piec i pralnia. Wkoło pałacu były posadzone róże. Dziewczyny siadały na schodach i robiły wieńce. Ja chodziłam do pracy od 12-go roku życia, od 15-go dołam u Gerlicza krowy.

W tym czasie uczęszczałam też do szkoły, uczyłam się do czwartej klasy. Szkoła znajdowała się w pobliżu dzisiejszej remizy.

Gerlicz miał hangar na samolot za turbiną gorzelni – czasem przewoził nas samolotem.”

Tak zapisały się w pamięci p. Polaszczyk lata powojenne, z kolei czasy niemieckiej okupacji wspomina następująco:

„W czasie wojny żona Gerlicza wyjechała z córkami do Warszawy. Jedną córkę Niemcy zrzucili z trzeciego piętra. Jak nastali Niemcy w Stemplewie, to nas poprzemieszczali do koszar. Też musieliśmy chodzić do pracy. Po wojnie nie wpuszczono nas już do koszar, tylko zamieszkaliśmy w pałacu, pozajmowaliśmy po jednej piwnicy. Za „kołchozów” też chodziło się do roboty. Później z ziem należących do

Gerlicza porobiono działki, robiono na nie zapisy i my też się zapisaliśmy.”

Ziemia należąca do dziedzica została rozparcelowana. Dawni pracownicy dworscy na mocy uwłaszczenia dostali po 7 hektarów ziemi. Z czasem wybudowali na nich budynki mieszkalne i gospodarcze, co stało się początkiem nowej wsi Stemplew. Opuszczone koszary zostały zburzone, a na pozyskanym gruncie utworzono plac zabaw. Budynki mają obecnie różnych właścicieli. Podwórko gospodarcze wraz z gorzelnią i budynkiem mieszkalnym przy gorzelni przejął Zarząd Okręgowy Państwowych Nieruchomości Ziemskich w Poznaniu. W latach 90-tych gorzelnia wraz z budynkami gospodarczymi została sprywatyzowana. Aktualnymi właścicielami są Anna i Lechosław Hajduk.

Widok gorzelni (Fot. Piotr Wawrzyniak)

Okolo roku 1950 dworek hrabiego Gerlicza przekształcono w siedzibę szkoły podstawowej. Ówczesnym kierownikiem została Apolonia Dębińska.

Tuż po wojnie do szkoły uczęszczali nawet 20-latkowie, często też 15-latkowie rozpoczynali dopiero naukę w pierwszej klasie. Łącznie w szkole uczyło 4 nauczycieli zakwaterowanych w pałacu. Pierwsi nauczycieli to: Kazimiera Sieczkowska, Stefania Tomczak, Jan Romek, a także pani Marajda i pani Burska.

Szkoła była najpierw siedmioklasowa, a później tylko czteroklasowa. Starsze roczniki kontynuowały naukę w Świnicach i Zelgoszczy.

Jedną z uczennic tej szkoły była pani Walentyna Wawrzyniak. Z jej wspomnień odtworzyć można wygląd oraz swoisty klimat ówczesnego dworku i otaczających go terenów.

Siedzibę szkoły stanowił pałac – budynek parterowy z piwnicami. Obiekt był otynkowany na biało, pokryty piękną czerwoną dachówką. Do dnia dzisiejszego zachował się „Okraglak”, to jest okrągły podest od strony frontowej budynku, z rozległymi schodami schodzącymi do parku.

Dawne ogrodzenie z bramą, częściowo murowane z kamienia polnego, zostało zniszczone w czasie wojny przez ludzi zamieszkujących pałac. Do dnia dzisiejszego zachowały się jedynie elementy murowane tylko w otoczeniu dawnej bramy wjazdowej, dzisiaj już przez nikogo nie używanej.

Wejście przez „okraglak” (Fot.Piotr Wawrzyniak)

Wejście przez bramę główną (Fot. Piotr Wawrzyniak)

Z dawnej świetności majątku zachowała się prowadząca do bramy wjazdowej aleja lipowa, która zachwyca swym pięknem do dzisiaj.

Aleja lipowa (Fot. Piotr Wawrzyniak)

Pani Walentyna wspomina:

„Tam gdzie dzisiaj wybudowane są domki nauczycieli były niegdyś stawy, których zadaniem było odświeżanie powietrza i urozmaicenie krajobrazu parkowego. Były płytkie, poobsadzone liliami i tatarakiem. Stanowiły siedlisko wielu żabich rodzin, które wieczorami wypełniały okolicę swoistym chórem.”

Domki pracowników SOSW (Fot.Piotr Wawrzyniak)

„Cały pałac obsadzony był krzewami dzikiej róży, która latem dawała piękny zapach, a jesienią ozdabiała okolicę czerwonymi owocami. Koło róż, niżej, kwitły białe kwiatki, przypominające stokrotki, lecz od nich większe. Wokół rosło wiele drzew i krzewów. Były wśród nich zachowane po dziś dzień klony z liśćmi czerwonymi przez cały rok, srebrne świerki i jarzębina. Dużo też było brzoź, sosen czarnych, bzoź, wiązów, jaśminów. Dalej za parkiem rozpościerał się las i zarośla z pięknymi wierzbami płaczącymi. Od strony lasu nie było ogrodzenia. Od północy posadzone były czarne bzy. W listopadzie słychać było nieustanny świergot ptaków, lubiących owoce czarnego bzu. Zimą w gałęziach uwijały się sikory i gile. Wiosną z klas obserwowało się dzięcioły, jesienią wiewiórki skaczące po sosnach, bawiące się szyszkami. W gałęziach drzew były też nietoperze. Park leśny obsadzony był niespotykaną na tym terenie sosną czarną oraz dębami.”

Sosna czarna przed SOSW (Fot. Piotr Wawrzyniak)

Najbardziej okazały dąb, rosnący blisko dawnego dworu, nosi imię Michał. Ma około 30 metrów wysokości i 474 cm obwodu. Jest pomnikiem przyrody, podobnie jak jego starszy brat, który rośnie na terenie przylegającym do gorzelni. Wzrostem przekracza 25 metrów, a jego obwód wynosi 623 cm.

*Dąb szypułkowy przy SOSW
(Fot. Piotr Wawrzyniak)*

*Dąb szypułkowy przy gorzelni
(Fot. Piotr Wawrzyniak)*

Na uwagę zasługuje też rosnąca przy drodze Stemplew – Świnice okazała, ponad 30 metrowej wysokości topola biała. Obwód drzewa wynosi 495 cm. Jest pomnikiem przyrody.

Topola biała (Fot. Piotr Wawrzyniak)

Pomieszczenia dworku dawniej były wykorzystywane do innych niż dzisiaj celów. Znajdowała się w nim ogromna jadalnia, pomieszczenia kuchenne, szeroki korytarz i duże pokoje. W dworku zachwycaly dębowe, klepkowe podłogi, ogromne drzwi i malowane na sufitach postaci. Pani Walentyna tak wspomina budynek szkoły:

„Gdy rozpoczynałam naukę w szkole, palono jeszcze w piecach kaflowych. Piece były piękne, murowane z białych kafli, miały srebrne drzwiczki. W pamięć zapadły mi również ogromne drzwi wejściowe, mosiężne, zdobione klamki, ozdobne żyrandole oraz lampy naftowe w kształcie cylindrów – kielichów, wiszące na ścianach.

W salach klasowych ustawione były szafy oraz przy dobudowanych murkach umywalki, bez kranów, lecz z dzbankami cynkowymi i miskami. W dzbankach tych przynosiło się wodę z ogromnej studni z żurawiem. Wszystkie sale umalowane były na biało i miały dębowe podłogi.

Piwnice zachowały się tak jak wcześniej. Dawniej mieszkała tu służba, w części były pomieszczenia gospodarcze. Wszędzie było czysto i biało. Za czasów szkoły na dole był sklep spożywczy.

Do budynku wchodziło się tak jak dzisiaj. Dla mieszkańców tu pracowników były wejścia boczne, dzieci miały otwarte wejście główne oraz wyjście od strony boiska przez okraglak. Z żalem przypominam sobie, że piękna dębowa podłoga w świetlicy została zamalowana na czarno, podobno w celu ułatwienia w utrzymaniu należytego porządku.

Wokół pałacu ułożone były cementowe chodniki. Drogę wjazdową wysypano drobnymi kamykami. Po przekształceniu tego terenu w boisko szkolne droga została zasypana. Boisko było zwykle, piaskowe, z umiejscowionymi na krańcach bramki. Grało się w dwa ognie, odbijanego, siatkówkę. Tutaj też odbywały się zajęcia gimnastyczne i apele.

Od strony dzisiejszej remizy nie było tak rozległego terenu. Plac szkolny kończył się bliżej. Za ogrodzeniem w małych domkach, tzw. Koszarach, mieszkali pracownicy Gerlicza.”

W latach 70 budynek dworu został całkowicie przebudowany z przeznaczeniem na dom dziecka. Od 1982 roku w budynku dworku mieści się Specjalny Ośrodek Szkolno Wychowawczy.

Ośrodek w Stemplewie (Fot. Kronika SOSW)

Ośrodek w Stemplewie – widok obecny (Fot. Piotr Wawrzyniak)

Wejście do budynku od strony lasu (Fot. Piotr Wawrzyniak)

Historia powstania SOSW w Stemplewie

- **POCZATKI...**

Początki szkolnictwa specjalnego w Stemplewie sięgają roku 1982. W tym bowiem czasie na podstawie orzeczenia organizacyjnego Kuratorium Oświaty i Wychowania w Koninie z dnia 20 lipca 1982 roku, w zaadaptowanych i zmodernizowanych pomieszczeniach pałacu hrabiego Gerlicza, utworzono Państwowy Zakład Wychowawczy.

W skład zakładu wchodziły:

- Szkoła podstawowa specjalna dla dzieci upośledzonych umysłowo w stopniu lekkim,
- „Szkoła życia” dla dzieci upośledzonych umysłowo w stopniu umiarkowanym i znacznym,
- Internat.

Pierwsi wychowankowie przybyli do Zakładu 13 września 1982 roku. Ich ogólna liczba w pierwszym roku nauki wyniosła 67 osób.

Uroczyste otwarcie Państwowego Zakładu Wychowawczego w Stemplewie miało miejsce 30 września 1982 roku. Przecięcia wstęgi dokonali wspólnie: Kurator Oświaty i Wychowania w Koninie – Marian Pietraszewski oraz wizytator – Zofia Kolasińska.

Otwarcie Państwowego Zakładu Wychowawczego w Stemplewie (Fot. Kronika SOSW)

W skład kadry pedagogicznej wchodziły dwie osoby nadzoru pedagogicznego: dyrektor i kierownik internatu oraz 11 nauczycieli i wychowawców. Funkcję dyrektora Zakładu powierzono Józefowi Maciejakowi, a kierownika internatu – Alfredowi Michalczykowi.

Józef Maciejak

Pierwszy Dyrektor

*Państwowego Zakładu Wychowawczego
w Stemplewie (1.09.1982 – 31.01.1983)*

Pan Józef Maciejak dyrektorem placówki pozostał do 31 stycznia 1983 roku.

1 lutego 1983 roku nastąpiła zmiana na stanowisku – tę funkcję przejął Jan Kaźmierczak.

Jan Kaźmierczak

Dyrektor

*Państwowego Zakładu Wychowawczego
w Stemplewie (1.02.1983 – 31.01.1987)*

Z dniem 1 września 1984 roku Państwowy Zakład Wychowawczy przekształcono w Specjalny Ośrodek Szkolno-Wychowawczy. Stało się to na mocy orzeczenia organizacyjnego Kuratorium Oświaty i Wychowania w Koninie z dnia 9 sierpnia 1984 roku. Nazwa ta zachowała się do dnia dzisiejszego.

W lutym 1987 roku na stanowisko dyrektora Ośrodka powołano Konrada Czajkę, który funkcję tę sprawował przez trzy kolejne lata.

Konrad Czajka

Dyrektor

*Specjalnego Ośrodka Szkolno Wychowawczego
w Stemplewie (1.02.1987 – 31.08.1990)*

W 1990 roku to stanowisko powierzono Jerzemu Tomaszewskiemu.

Jerzy Tomaszewski

Dyrektor

*Specjalnego Ośrodka Szkolno Wychowawczego
w Stemplewie (1.09.1990 – 30.09.1992)*

Od 1 października 1992 roku pełnienia obowiązków dyrektora Ośrodka podjął się ówczesny kierownik internatu - Andrzej Zielonka.

Od 5 stycznia 1993 roku Andrzej Zielonka został powołany na stanowisko dyrektora Ośrodka i zarządza nim do dnia dzisiejszego.

Andrzej Zielonka

Dyrektor

*Specjalnego Ośrodka Szkolno Wychowawczego
w Stemplewie od 01.10.1992*

1 września 1999 roku utworzono stanowisko wicedyrektora Ośrodka. Funkcję tę piastuje od początku po dziś dzień Anna Bryzgalska.

Anna Bryzgalska

V-ce Dyrektor

*Specjalnego Ośrodka Szkolno Wychowawczego
w Stemplewie (od 01.09.1999)*

- **KADRA**

Zmiany na stanowisku kierownika internatu Ośrodka obrazuje poniższa tabela.

KIEROWNICY INTERNATU:

Alfred Michalczyk	od 1.IX.1982 do 31.XII.1984
Krzysztof Cieślak	od 1.I.1985 do 31.VIII.1985
Ryszard Bartoszak	od 1.IX.1985 do 31.VIII.1986
† Waldemar Rodzik	od 1.IX.1986 do 31.VIII.1987
Jerzy Tomaszewski	od 1.IX.1987 do 31.VIII.1990
Andrzej Zielonka	od 1.IX.1990 do 5.I.1993
Jolanta Chmielecka	od 5.I.1993 do 07.VII. 2003
Tadeusz Bednarek	od 01.VIII.2003 do 31.III.2007
Piotr Łukasiewicz	od 02.04.2007

Od roku 1982 do chwili obecnej w Specjalnym Ośrodku Szkolno Wychowawczym w Stemplewie pracowało wiele osób. To dzięki tym ludziom, w kolejnych latach istnienia i pracy placówki zmieniało się jej oblicze, by ostatecznie przyjąć kształt dnia dzisiejszego.

KADRA PEDAGOGICZNA:

Ewa Bartoszak	Od 1.IX.1982
Anna Bryzgalska	Od 1.IX.1982
Janina Maciejak	Od 1.IX.1982
Maria Michalczyk	od 1.IX.1982 do 1.IX.1988
Mirosława Cieślak	od 1.IX.1982
† Lila Włodarczyk	od 1.IX.1982 do 1.IX.1987
Małgorzata Tomaszewska	od 1.IX.1987 do 31.VIII.1992
Michalina Okupińska	od 1.IX.1987 do 19.XII.1997 r.
Hanna Matusiak	od 1.IX.1989
Teresa Pęcherska	od 1.IX.1990
Paweł Lewiński	od 1.IX.1990 do 31.VIII.1991
Beata Maciejewska	od 1.IX.1990
Marzena Kaliszka	od 1.IX.1986 do 31.VIII.1987 od 1.I.1993
Jolanta Wawrzyniak	od 1.IX.1994
Małgorzata Kaźmierczak	od 20.II.1996 do 30.VI.1996
Ryszard Bartoszak	od 1.IX.1982 do 31.VIII.1987 od 11.IX.1992 do 30.VI.1997
Krzysztof Cieślak	od 1.IX.1982
Ewa Ćwiklińska	od 1.IX.1982 do 31.VIII.1986
Jolanta Rodzik	od 1.IX.1982 do 31.VIII.1987
Joanna Matyjasik	od 1.IX.1982 do 31.VIII.1984

Jadwiga Maciejewska	od 1.IX.1982
Krzysztof Pawlak	od 1.IX.1983 do 19.III.1987
† Waldemar Rodzik	od 1.IX.1983 do 31.VIII.1987
Beata Adamczewska	od 1.IX.1983 do 30.XII.1986

Elżbieta Oprządek	od 1.IX.1983 do 31.VIII.1984
Małgorzata Pierszała	od 1.IX.1983 do 31.VIII.1988
Bogdan Pierszała	od 1.IX.1983 do 30.XII.1986
Jadwiga Pietrzak	od 1.IX.1983
Bogusława Czwajda	od 1.IX.1984 do 31.VIII.1985
Jacek Cieślak	Od 1.IX.1984 do 31.VIII.1985
Andrzej Zielonka	Od 1.IX.1984
Wiesława Dębowska	Od 1.XII.1985
Jadwiga Kaźmierczak	Od 1.IX.1996 do 1.II.1987
Agnieszka Zielonka	Od 1.XI.1986
Renata Koniuszenna	Od 1.IX.1986 do 31.VIII.1987
Aleksandra Gulazdowska	Od 1.XI.1986 do 31.VIII.1998
Małgorzata Kubiak	Od 1.X.1987
Dorota Szewczyk	Od 1.IX.1988 do 31.VIII.1989
Józef Maciejak	Od 1.IX.1982 do 31.VIII.1998
Urszula Małecka	Od 1.IX.1988
Lidia Idczak	Od 1.IX.1989 do 31.VIII.1992
Jolanta Chmielecka	Od 1.IX.1990
Aneta Wojech	Od 1.IX.1991 do 16.X.1991
Aleksandra Śpiewak	Od 21.X.1991 do 31.VIII.1992
Jolanta Zgoda	Od 1.IX.1995
Alina Adamiak	Od 1.IX.1995 do 31.VIII.2006
Marzena Cebulska	Od 1.IX.1995

Tadeusz Bednarek	od 1.IX.1995 do 19.12.98, od 01.09.99 do 31.03.2007
Piotr Kaźmierczak	Od 27.XI.1995
Mariola Marosik	Od 1.IX.1996
Zbigniew Koperek	Od 1.IX.1996 do 30.08.2002
Anna Lewandowska	Od 1.IX.1996
Jolanta Cichomska	Od 1.IX.1996
Bogumił Zielonka	Od 1.IX.1997
† ks. Jerzy Krajewski	Od 01.IX.1999 do 31.VIII.2004
Dariusz Włodarczyk	Od 14.II.2000
Beata Boniecka - Wincenciak	Od 08.V.2000
Damian Sroczyński	od 01.IX .2001
Elżbieta Łukasiewicz	od 01.IX. 2001
Anna Stasiak	od 01.IX .2001
Janusz Kośla	od 01.IX. 2001
Anna Radoszewska	od 01.IX. 2001
Katarzyna Wyrzykowska	od 01.IX. 2002
Maciej Piszczalkowski	od 01.IX.2002
Artur Gabrysiak	od 01.IX.2002
Paweł Gawron	od 01.IX. 2002
Sylwia Łagodzińska	od 1.X.2003
Monika Kawecka	od 12.I.2004 do 30.VI.2004
Magdalena Lewandowska	od 01.IX.2004
Renata Kujawa	od 11.X.2004 do 30.VI.2005 od 01.IX.2005 do 23.VI.2006
Magdalena Gralak	od 01.IX.2004
ks. Paweł Okoński	od 01.IX.2004 do 31.VIII.2005
Agnieszka Dulas	od 01.IX.2005
Grażyna Kałużna	od 01.IX.2005

Mariusz Bryła	od 01.IX.2005
Piotr Wawrzyniak	od 01.IX.2005
Beata Olejnik	od 01.IX.2005
Damian Hync	od 01.IX.2006

OBSŁUGA:

Józef Włodarczyk	od 1.VIII.1982
† Kazimiera Tucińska	od 1.VIII.1982 do 31.VIII.2000
Henryka Majda	od 1.VIII.1982 do 31.VIII.2001
Alfreda Leśniewska	Od 1.XI.82 do 31.VIII.2001
Maria Baraniecka	Od 1.VIII.1982 do 30.VIII.1991
Cecylia Przybylska	Od 1.IX.1982 do 1.III.1995
Andrzej Chmielecki	Od 16.VIII.1982 do 05.VIII.2000
Genowefa Chmielecka	Od 20.IX.1982 do 22.XI.1999
† Roman Kaczorkiewicz	Od 26.VII.1982 do 27.VI.1987
† Kazimierz Szymczak	Od 1.XII.1982 do 20.III.1985
† Henryk Krajewski	Od 1.IX.1982 do 31.VIII.1994
Małgorzata Głowacka	Od 1.IX.1983 do 31.VIII.1993
Zofia Dobiecka	Od 1.IX.1983 do 31.VIII.1994
† Kazimiera Mruk	Od 1.IX.1983 do 10.IX.1985
Aleksandra Rosiak	Od 18.IX.1985 do 31.XII.1985
Urszula Jędrzejczak	Od 10.X.1985
Wiesław Mikołajczyk	Od 1.IV.1985 do 23.III.1987
Ewa Pietrzak	Od 1.IV.1985 do 16.IV.1988
Krystyna Przybylska	Od 15.I.1986 do 31.VIII.1994
Małgorzata Pawlak	Od 1.IX.1987 do 31.VIII.1988
Piotr Smykuła	Od 1.III.1987 do 30.IV.1988

Marianna Bednarek	Od 1.IX.1988 do 31.IX.1993
Paweł Nowakowski	Od 30.III.1988
Dariusz Włodarczyk	Od 16.II.1993 do 15.VIII.1993,
Renata Kawecka	Od 1.IX.1993 do 31.VIII.1994
Marzena Szymczak	Od 1.IX.1993 do 31.VIII.1998
Bożena Jędrzejczak	Od 1.IX.1994
Marzena Klubińska	Od 1.IX.1994 do 30.06.1995
Bogumił Zielonka	Od 1.IX.1994 do 31.VIII.1997
Dariusz Cieślak	od 10.I.1987-prac.sezonowy od 01.V.1999
Mirosław Cieślak	od 2.IX.1986-prac.sezonowy od 10.VII.2000
Henryka Arkitekt	od 1.IV.1995
Mirosława Nykiel	od 1.IX.1995
Beata Olejnik	od 1.IX.1995 do 31.VIII.1996 od 13.X.1997 do 30.VI.1998 od 19.II.1999 do 31.VIII.2005
Urszula Nowak	od 1.III.95 do 31.VIII.2005
Lila Olejnik	od 12.II.1996 do 30.VI.1996
Leon Krysiak	od 1.XII.1995 do 31.V.1996
† Jacek Gąsiorkiewicz	od 1.IV.1995 do 31.XII.1995
Jarosław Krajewski	od 1.IX.1997 do 31.III.2000
Wiesława Szymczak	od 1.I.1997 do 30.IV.1997
Ewa Jędrzejczak	od 1.IX.1998 do 29.VI.2001
Katarzyna Kwasiborska	od 1.X.1999 do 31.III.2000
Wioletta Ziółkowska	od 2.X.2000 do 28.02.2001
Rafał Władysław	od 2.X. 2000 do 28.02.2001
Jolanta Bartczak	od 1.VI.2001
Zofia Ircha	od 4.III.2002

ADMINISTRACJA:

Od 01.09.1982 r. do 30.06.1983 r. administracja była prowadzona przez ZEAS w Świnicach Warckich. Od 01.07.1983r. zatrudnieni są pracownicy administracji na miejscu:

Zofia Karkowska	od 21.XII.1982
Teresa Lubczyńska	od 1.VII.1983 do 1.IV.1988
Barbara Tomczyk	od 1.IX.1983 do 31.X.1989
Lucyna Górniak z d. Ziółkowska	od 1.X.1984 do 15.III.1989
Grażyna Świątek	od 1.XII.1984 do 13.VII.1986
Walentyna Wawrzyniak	od 15.VII.1986 do 31.XII.2004
Maria Miłowska	od 15.VIII.1986 do 15.IV.1995
† Jan Nowak	od 15.IV.1987 do 30.VII.1990
Marzena Nowakowska	od 1.IX.1987 do 30.VIII.1990 od 1.X.1992
Zofia Turkowska	od 1.IX.1988 do 20.VII.1993
Karina Wawrzyniak z d .Kościńska	od 20.IX.1993
Beata Michalak	od 1.III.1994
Monika Kubiak z d. Bednarek	od 1.IX.1994
Jolanta Charuba	od 1.X.1994 do 31.VI.1995
Aleksandra Kosiorek	od 1.XI.1983 do 31.XII.1984
Marek Zygmunt	od 1.VIII 1982 do 20.XII.1982
Bożena Kołodziejek	od 01.VII.1999
Teresa Dudkowska	od 2.X. 2000 do 30.VI. 2006
Marta Pawlak	od 1.II.2004

PIELEŃNIARKA:

Krystyna Pawlak (ZOZ Turek)	od 1.IX.1983 do 19.III.1987
Krystyna Musiała (ZOZ Łęczycza)	od 1.XI.1989 do 30.VII.1999

Opiekę medyczną od 1 sierpnia 1999 roku nad wychowankami SOSW w Stemplewie sprawuje Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej MAMED w Świnicach Warckich – lekarz medycyny ogólnej i medycyny rodzinnej - Jacek Szewczyk oraz lekarz - Marzena Witkowska i pielęgniarka medycyny szkolnej - Urszula Pietrzak.

• ROZBUDOWA OŚRODKA

Nasza Placówka w ostatnich latach znacząco się rozwinęła. Jest to zasługą dyrekcji, która do swoich zamierzeń pozyskuje wciąż nowych, hojnych sponsorów, bowiem większość inwestycji została wykonana ze środków pozabudżetowych.

Dzięki takim właśnie zabiegom w ostatnich latach wypiękniało otoczenie szkoły. Powstały parkingi wyłożone kostką brukową. Boisko i plac przyszkolny zostały wyasfaltowane, nastąpiła wymiana oświetlenia wokół szkoły. Teren obsadzono krzewami i drzewkami. W całym budynku wymieniono stolarkę okienną i drzwiową, przeprowadzono modernizację toalet i łazienek, pomalowano pomieszczenia szkolne oraz biurowe. Systematycznie, w miarę możliwości, uzupełniane są meble, a także inny potrzebny sprzęt dydaktyczny – naukowy i rekreacyjny.

W roku 1996, dzięki środkom z Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych, pozyskano dla szkoły mikrobus marki Toyota Hiace 2,4 D. W 2003 roku samochód ten przekazano

Państwowej Straży Pożarnej w Łęczycy. Został on zastąpiony Volkswagenem - Bus. Zakup samochodu sfinansował, podobnie jak poprzedni, PFRON. Samochód używany jest do przewozu niepełnosprawnych wychowanków.

W czasie wakacji 1988 roku w całym budynku szkolnym wymieniono okna. To przedsięwzięcie było w 70 % sfinansowane przez Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska w Koninie, pozostała część funduszy pochodziła od sponsorów prywatnych.

W latach 1999 – 2000, dzięki środkom finansowym Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Łodzi, ocieplono budynek SOSW, a taras wyłożono terakotą. Wymieniono też dotychczasowe ogrzewanie węglowe na olejowe. Ze względów ekonomicznych wygodne, ale i kosztowne ogrzewanie olejowe uzupełniono w 2005 roku o dodatkowe źródło energii w postaci ogrzewania na biomasę.

Docieplenie budynku (Fot. Kronika SOSW)

Równocześnie z tymi inwestycjami prowadzono od roku 1997 budowę sali gimnastycznej /pozwolenie na budowę datowane jest na 23.12.1996 r./. Prace wykonano systemem gospodarczym. Główny ciężar

prac przypadł na ekipę pracowników obsługowo – konserwatorskich ośrodka w Stemplewie, przede wszystkim panów: Mirosława Cieślaka, Dariusza Cieślaka i Pawła Nowakowskiego. Budowę finansowano ze środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych w Łodzi, Starostwa Powiatowego w Łęczycy i Urzędu Kultury Fizycznej i Sportu w Warszawie.

Zakończenie prac i oddanie sali do użytku wraz z pełnym wyposażeniem przypadło na październik 2001 roku. Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska w Łodzi zakupił kolektory słoneczne, które zamontowano na dachu sali gimnastycznej. Służą one do nagrzewania wody w całym budynku.

Sala gimnastyczna z kolektorami słonecznymi (Fot. Kronika SOSW)

W celu podniesienia standardu warunków bytowych wychowanków w 2002 roku rozpoczęto budowę nowych pomieszczeń internackich nad łącznikiem sali gimnastycznej (pozwolenie na budowę z dnia 14 grudnia 2002 r.).

Inwestycja była możliwa dzięki uzyskaniu środków z PFRON z Łodzi oraz Starostwa Powiatowego w Łęczycy. Nową część oddano do użytku 15 grudnia 2003 roku.

*Budowa nowych pomieszczeń internackich nad łącznikiem sali gimnastycznej
(Fot.Kronika SOSW)*

W chwili obecnej trwa dobudowa pomieszczeń szkolnych i internackich, przystosowanych do potrzeb osób niepełnosprawnych. Na niskim parterze znajdują się sale rehabilitacyjne oraz środowiskowa świetlica integracyjna. Na wysokim parterze powstają sale przeznaczone na sypialnie i świetlice internackie. Pieniądze na budowę pochodziły ze środków PFRON, RCPS przy Urzędzie Marszałkowskim w Łodzi oraz kontraktu województwa łódzkiego i Starostwa Powiatowego w Łęczycy. Prace wykończeniowe prowadzone są systemem gospodarczym przez grupę pracowników z SOSW (mistrzowie: Dariusz Cieślak, Mirosław

Cieślak, Paweł Nowakowski) oraz pracowników młodocianych odbywających praktyczną naukę zawodu, a także przez grupę więźniów z Zakładu Karnego w Garbalinie.

Dobudowa pomieszczeń szkolnych i internackich.(Fot.Piotr Wawrzyniak

Dobudowa pomieszczeń szkolnych i internackich.(Fot.Piotr Wawrzyniak)

W roku szkolnym 2006/2007 zostały wyremontowane pomieszczenia internackie, które wyposażono w nowe meble oraz nowoczesny sprzęt komputerowy i audiowizualny. Środki na modernizację uzyskano z projektu PFRON-u : „Edukacja - program pomocy w dostępie do nauki dzieci i młodzieży niepełnosprawnej”. Projekt ten obejmował dwa obszary: „A”i „B”. Obszar „A” to wyrównywanie szans edukacyjnych i życiowych młodzieży niepełnosprawnej poprzez wyposażenie bazy dydaktycznej i rehabilitacyjnej SOSW w Stemplewie. W ramach tych działań zakupiono materiały do pracy oraz pomoce dydaktyczne na kwotę 111 tys. złotych. Obszar „B” obejmował wyposażenie infrastruktury socjalno-bytowej SOSW w Stemplewie. Zakupy z tej puli, na kwotę 166.500 złotych, pozwoliły wyposażyć sale sypialne i świetlice w nowe meble, sprzęt komputerowy, sprzęt RTV i AGD, a w łazienkach zainstalować nową armaturę.

*Nowe wyposażenie szkoły i internatu
(Fot. Kronika SOSW)*

DZIAŁALNOŚĆ EDUKACYJNO - WYCHOWAWCZA

Organem prowadzącym Ośrodek jest Starostwo Powiatu Łęczyckiego, natomiast nadzór pedagogiczny sprawuje Kuratorium Oświaty w Łodzi.

W roku 1996 patronem Ośrodka został Julian Tuwim. Uroczyste nadanie imienia i przekazanie sztandaru odbyło się 11 maja 1996 roku. Jego rodzicami chrzestnymi zostali Małgorzata Ciesionik, dyrektor Banku Spółdzielczego w Poddębicach/ oddział Uniejów i Ryszard Andrysiak, właściciel firmy „Eltrans” z Katowic. Odświeżenie tablicy pamiątkowej dokonała Barbara Tuwim – Kraszewska, bratanica Juliana Tuwima. Tablicę tę umieszczono na okazałym kamieniu ufundowanym przez Kopalnię Węgla Kamiennego „Adamów”. Przedstawiciel Towarzystwa Przyjaciół Łodzi, Ryszard Bonisławski, przekazał medal wybity z okazji 100-lecia urodzin Juliana Tuwima.

Sztandar SOSW (Fot.Piotr Wawrzyniak)

Specjalny Ośrodek Szkolno Wychowawczy w Stemplewie jest Placówką opieki całodobowej nad dziećmi i młodzieżą upośledzoną umysłowo. Ośrodek przyjmuje na siebie odpowiedzialność za rozwój i wychowanie przebywających tam dzieci od momentu ich przyjęcia. Zapewnia swoim wychowankom nauczanie oraz przygotowanie do życia w społeczeństwie. Prowadzona w Ośrodku praca dydaktyczna i opiekuńczo – wychowawcza jest podporządkowana ogólnym założeniom programowym pedagogiki specjalnej.

Podstawą działań dydaktyczno – wychowawczych są roczne plany pracy dydaktycznej, wychowawczej i opiekuńczej. W planach tych zawarte są zadania opiekuńczo – wychowawcze, uwzględniające zarówno bieżące nauczanie, jak i udział w obchodach świąt państwowych i okolicznościowych.

Ośrodek funkcjonuje w oparciu o:

1. Statut Ośrodka i Statuty Szkół,
2. Program Wychowawczy i Profilaktyczny,
3. Wewnątrzszkolny System Oceniania.

Statut został zatwierdzony uchwałą Rady Pedagogicznej Ośrodka w dniu 20 stycznia 1995 roku. Zmiany w Statucie wprowadzane są systematycznie zgodnie z obowiązującymi przepisami. Dokument ten określa zasady organizacji i funkcjonowania placówki.

Program Wychowawczy określa istotę głównego celu wychowawczego, którym jest wdrażanie wychowanków do samodzielnego funkcjonowania w środowisku i w społeczeństwie, zgodnie z obowiązującymi normami: zaradność, samodzielność i użyteczność życiowa. Program pomaga we właściwej współpracy z rodzicami, środowiskiem lokalnym i wspiera kadre pedagogiczną w oddziaływaniach opiekuńczo – wychowawczych.

Dla potrzeb Ośrodka sporządzony został **Wewnątrzszkolny System Oceniania**. Określa ogólne zasady dokonywania oceny wiedzy, umiejętności i zachowania uczniów, a także sposób prowadzenia dokumentacji. Ukazuje również normy postępowania w sytuacjach szczególnych takich, jak duża absencja. Jest pomocny w planowaniu rozwoju i samorealizacji ucznia, motywuje do dalszej pracy (system kar i nagród)

Ośrodek w Stemplewie prowadzi działalność edukacyjną, wychowawczą, opiekuńczą i rehabilitacyjną. Wszystkim wychowankom udzielana jest pomoc pedagogiczno – psychologiczna.

Celem działania Specjalnego Ośrodka Szkolno - Wychowawczego w Stemplewie, podobnie jak i innych placówek tego typu, jest stworzenie swoim podopiecznym takich warunków, które maksymalnie wpływają na ich rozwój. Środowisko edukacyjno – wychowawcze Ośrodka to:

- Szkoła Podstawowa ,
- Gimnazjum,
- Zespoły Terapeutyczno – Edukacyjne,
- Szkoła Przesposobienia Zawodowego,
- Szkoła Zawodowa,
- Internat.

Działania edukacyjno – wychowawcze realizowane są przy wykorzystaniu specjalnego wyposażenia szkoły i internatu, a przede wszystkim poprzez aktywizowanie wychowanków do udziału w różnych konkursach, grach, wyjazdach do teatru, kina czy na wycieczki, pomocy w organizacji różnorodnych imprez i spotkań organizowanych tak na terenie Ośrodka, jak i na wyjeździe. Szeroko zakrojona działalność grup wychowawczych i klas uwidoczniła się w licznych wystawach, konkursach, zawodach sportowych. Docenianie prac wychowanków sprzyjało tworzeniu miłej i przyjemnej atmosfery, rozkwitu pomysłów

i propozycji. Było to możliwe dzięki zaangażowaniu kadry oraz właściwemu przystosowaniu szkoły i internatu do potrzeb dziecka. Współpraca między nauczycielami i wychowawcami oraz rodzicami pozwoliła na wypracowanie norm postępowania w różnych sytuacjach. Dzieci i młodzież uczą się właściwego zachowania w grupie internackiej, na lekcjach, w stołówce, na imprezach i w wielu różnorodnych sytuacjach. Tradycją stało się organizowanie różnych imprez okolicznościowych, zawodów sportowych, konkursów, biwaków, corocznych Złotów Drużyn Harcerskich „Nieprzetartego Szlaku”, wspólnych Wigilii. Podczas pobytu w Ośrodku każdy wychowanek poddawany jest wpływowi szkoły, internatu i innych czynników środowiska. Ma też prawo do prezentacji własnych pomysłów i działań zgodnych z określonym regulaminem. Kilkuletni pobyt w Ośrodku, awanse z klasy do klasy, z grupy do grupy przygotowują wychowanków do życia w społeczeństwie. Szczególnie dużo czasu poświęca się tym zadaniom w internacie. Organizowane są różnego typu zajęcia, np. dekoracja sal, pranie, sprzątanie, pomoc w stołówce, pielienie i grabienie ogródka, prace porządkowe i inne. Zajęcia te pozwalają poznać zasady współżycia w kolektywie, wzajemnej pomocy, uczenia się podstawowych zachowań i prostej pracy. Całodobowa, długoletnia opieka nad wychowankami wpływa na procesy wychowawcze poprzez celowe uaktywnianie podopiecznych do nauki, pracy, rozrywki i własnej inicjatywy.

Proces nauczania i wychowania realizowany jest w Specjalnym Ośrodku Szkolno - Wychowawczym w Stemplewie na różnych płaszczyznach. Każdy z poziomów nauczania i wychowania skierowany jest do innej grupy wychowanków.

Szkoła Podstawowa Specjalna służy potrzebom dzieci upośledzonych w stopniu lekkim. Obecnie obowiązujący program nauczania wymienia dwa etapy w organizacji pracy tej szkoły. Są to:

- Etap pierwszy, obejmujący kształcenie zintegrowane w klasach I – III,
- Etap drugi, obejmujący nauczanie w klasach IV – VI.

W klasach początkowych realizuje się całościowe nauczanie metodą ośrodków pracy. Jest to polska metoda powstała w wyniku przekształcenia i zaadoptowania do naszych warunków metody Decroly'ego, której autorką jest Maria Grzegorzewska. Metoda polega na odpowiednim doborze i takim stosowaniu metod i technik nauczania, które umożliwiają dzieciom upośledzonym umysłowo poznanie, zrozumienie i przyswojenie określonych programem wiedzy, umiejętności i nawyków.

Stosowanie metody ośrodków pracy opiera się na następujących założeniach organizacyjnych:

1. W danej klasie uczy tylko jeden nauczyciel będący jednocześnie wychowawcą.
2. W każdym dniu nauki szkolnej treści nauczania i wychowania poszczególnych przedmiotów przeplatają się i łączą, tworząc całość dydaktyczną, nazywaną dziennym ośrodkiem pracy.
3. W ciągu całego dnia pracy szkolnej realizowany jest jeden temat dnia, nazywany tematem dziennego ośrodka pracy.

Zajęcia przeprowadzane są często w naturalnych warunkach, co pozwala realizować założenia nauczania początkowego. Uzyskanie pozytywnych efektów stosowania metody ośrodków pracy wymaga od nauczyciela postępowania zgodnego z zasadami obowiązującymi w pedagogice specjalnej. Szczególne znaczenie mają tutaj:

- Zasada gruntownej znajomości dziecka upośledzonego oraz przychodzenia mu z pomocą racjonalną i specjalistyczną,
- Zasada dostosowania poczynań pedagogicznych do możliwości i potrzeb dziecka oraz warunków środowiskowych,

- Zasada aktywnego i świadomego udziału dzieci w pracy pedagogicznej,
- Zasada akceptacji dziecka,
- Zasada terapii pedagogicznej.

Celem pracy szkoły w klasach I – III jest stopniowe zapoznanie dziecka z jego otoczeniem. Elementem, który wprowadza je w te zagadnienia jest środowisko społeczno – przyrodnicze. W czasie nauczania pozostałych przedmiotów dzieci poszerzają i pogłębiają zdobyte wiadomości. Podstawowym zadaniem jest nauczenie dzieci czytania, pisania, liczenia oraz poprawnego wysławiania się. Dzieci zapoznają się ze stosunkami ilościowymi, zachodzącymi w najbliższym otoczeniu, uczą się posługiwania określonymi narzędziami pracy i wykonywania prostych czynności. Ponadto uczą się też współżycia i współdziałania w grupie, właściwego zachowania się w szkole i w domu, dbałości o porządek, własne bezpieczeństwo i zdrowie. Na tym etapie wyrabia się szacunek do pracy, kształtuje zamiłowanie ekspresji plastycznej i muzycznej.

W klasach IV – VI przechodzi się do nauczania całościowego, nauczania przedmiotowego, przy czym stosuje się zasadę korelacji. W tym czasie doskonalą się umiejętności czytania, pisania i liczenia, wyposaża uczniów w wiadomości o przyrodzie, życiu społecznym, o prawach i obowiązkach członka społeczności, o kulturze i dziejach kraju.

Do planu nauczania szkoły wprowadzana jest rewalidacja indywidualna. Stanowi ona integralną część dydaktyczno – wychowawczej działalności szkoły. Celem zajęć z zakresu rewalidacji indywidualnej jest wyrównywanie braków w zakresie intelektualnym i psychoruchowym dziecka, spowodowanych zaburzeniami somatycznymi, psychicznymi bądź niesprzyjającymi warunkami rodzinnymi i środowiskowymi. Są to zajęcia

wspierające proces dydaktyczny. W zakres ich wchodzi następujące formy pracy dydaktycznej:

- zajęcia dydaktyczno – wyrównawcze,
- zajęcia korekcyjno – kompensacyjne,
- terapia pedagogiczna,
- logopedia,
- gimnastyka korekcyjna.

Nauka w szkole podstawowej kończy się sprawdzianem umiejętności.

Gimnazjum jest kontynuacją szkoły podstawowej. Edukacja na tym etapie zakończona zostaje egzaminem końcowym. W celu lepszego przygotowania do egzaminów zewnętrznych uczniowie zdają także próbne egzaminy wewnętrzne na początku drugiego semestru trzeciej klasy.

Uczniowie upośledzeni umysłowo w stopniu umiarkowanym i znacznym uczą się w Zespołach Terapeutyczno - Edukacyjnych w oparciu o zasady programowe i Indywidualne Programy Edukacyjno Terapeutyczne dla każdego dziecka. W wyniku oddziaływań dydaktyczno – wychowawczych uczniowie mogą osiągnąć taki poziom rozwoju umysłowego i psychicznego, który pozwoli im brać czynny udział w życiu rodziny, grupy społecznej oraz funkcjonować w warunkach zakładu pracy chronionej. Głównym celem pracy wychowawczo – dydaktycznej na tym etapie jest takie przygotowanie uczniów do życia, by w miarę własnych możliwości byli zaradni, umieli sterować własnym zachowaniem, mogli uczestniczyć w życiu społecznym, przestrzegać podstawowych norm społeczno – moralnych, potrafili wykonywać inne proste prace w zakładzie pracy chronionej bądź w innej formie organizowanej, pod kierunkiem instruktorów, rodziców lub opiekunów.

W szczególności zadaniem szkoły jest:

- nauczanie zaradności i umiejętności współżycia w grupie rówieśniczej, rodzinie i społeczeństwie,

- kształtowanie mowy umożliwiającej porozumiewanie się z otoczeniem,
- rozwijanie sprawności ruchowej i manualnej,
- przekazanie uczniom, w dostępnym dla nich zakresie wiadomości o otaczającym środowisku przyrodniczym i technicznym,
- wdrażanie do przestrzegania zasad bezpieczeństwa w różnych sytuacjach życiowych,
- nauczanie korzystania z prostych narzędzi i urządzeń technicznych,
- przygotowanie do pracy zawodowej w warunkach chronionych,
- ukształtowanie korzystnych społecznie cech osobowości oraz właściwych podstaw pracy,
- nauczanie korzystania z różnych form kulturalnego spędzania czasu wolnego.

Szkoła ta usprawnia niezaburzone funkcje, koryguje niesprawności rozwojowe w sferze intelektualnej i osobowościowej, kompensuje efekty psychiczne i fizyczne, ponadto zapewnia elementy wykształcenia ogólnego i podstawy przygotowania do pracy.

Te zadania szkoła realizuje poprzez działalność pedagogiczną o charakterze rewalidacyjnym, która obejmuje wychowanie umysłowe, społeczne, moralne, estetyczne, politechniczne i fizyczne. Działalność ta jest ściśle zintegrowana, służy realizacji podstawowego zadania, jakim jest rewalidacja uczniów na miarę ich indywidualnych możliwości.

W zakresie wychowania umysłowego szkoła ta dąży do rozwoju procesów orientacyjno – poznawczych, intelektualnych i wychowawczych, które są niezbędne do opanowania podstawowych wiadomości i umiejętności. Szkoła rozwija również spostrzegawczość, pamięć, zdolność koncentracji uwagi i jej trwałość, zdolność myślenia przyczynowo – logicznego. Przekazuje podstawowy zasób wiadomości

o otaczającym świecie, kształtuje umiejętność i nawyki niezbędne w życiu codziennym.

Szkoła uczy przestrzegania norm społeczno – moralnych, obowiązkowości, odpowiedzialności, kształtuje ucznia społecznie. Na płaszczyźnie wychowania politechnicznego szkoła uczy posługiwania się w życiu codziennym narzędziami, przyborami, zapoznaje z prostymi maszynami stosowanymi w życiu codziennym i pracy, przygotowuje do wykonywania pracy zawodowej.

W dziedzinie wychowania estetycznego szkoła wdraża do ładu i porządku, wyrabia poczucie estetyki, przyzwyczajają do dbałości o wygląd zewnętrzny i czystość osobistą, przygotowuje uczniów do właściwego korzystania z dóbr kulturalnych oraz uczy kulturalnego spędzania czasu wolnego.

W zakresie wychowania fizycznego szkoła dba o rozwój fizyczny i zdrowie uczniów, organizuje ćwiczenia korekcyjne i usprawniające. Zgodnie z zadaniami pedagogiki specjalnej, szkoła życia realizuje następujące zadania rewalidacyjne: organizowanie procesu nauczania i wychowania uczniów podczas zajęć lekcyjnych, pozalekcyjnych i pozaszkolnych, organizowanie środowiska wychowawczego, stałą współpracę z rodzicami, zapewnianie opieki lekarskiej i psychologicznej w celach profilaktycznych, diagnostycznych i terapeutycznych.

W szkole podstawowej specjalnej dla upośledzonych umysłowo w stopniu umiarkowanym i znacznym w Stemplewie nauczanie odbywa się na trzech poziomach:

- Poziom pierwszy obejmuje trzy pierwsze lata pobytu dziecka w szkole. W tym czasie praca dydaktyczno – wychowawcza koncentruje się przede wszystkim na kształtowaniu zaradności dziecka, na wyrabianiu umiejętności współżycia w środowisku, na kształtowaniu i rozwijaniu mowy, na rozwijaniu umiejętności twórczych, podstawowej sprawności

fizycznej. W pierwszym etapie nauczania wprowadza się również pewne elementy ćwiczeń przygotowujących do nauki czytania i pisania oraz elementy matematyki.

- Poziom drugi obejmuje następne trzy lata nauczania. W dalszym ciągu kształtuje się zaradność dziecka, umiejętność współzycia w grupie, w środowisku, jak też umiejętności objęte programem nauczania z zakresu plastyki, muzyki z rytmiką i kultury fizycznej. W tych latach rozpoczyna się także nauczanie elementów języka polskiego, matematyki zgodnie z indywidualnymi możliwościami uczniów i realizacji różnych technik przedmiotu – technika. Zajęcia z pracy techniki, kultury fizycznej, muzyki z rytmiką prowadzi się wydzielonymi jednostkami metodycznymi. Pozostałe przedmioty realizuje się metodami całościowymi.
- Dalszy etap nauczania, obejmujący dzieci z lekkim, umiarkowanym i znacznym stopniem upośledzenia, realizowany jest w gimnazjum bądź w szkole przysposobienia zawodowego. W tym okresie kontynuuje się naukę wszystkich przedmiotów, podobnie jak w latach ubiegłych, ale uwagę koncentruje się przede wszystkim na przysposobieniu do pracy w warunkach chronionych. Przez cały okres nauki szkolnej prowadzona jest rewalidacja indywidualna, gimnastyka korekcyjna i inne ćwiczenia uzależnione od indywidualnych potrzeb dziecka.

Kryteriami przydziału dziecka do danej klasy są: zasób umiejętności i wiadomości przewidzianych programem nauczania, ogólny poziom rozwoju intelektualnego, poziom zachowania przystosowawczego, poziom rozwoju fizycznego oraz, w pewnym stopniu, wiek życia dziecka.

Okres nauki na jednym poziomie nie musi się pokrywać z latami nauczania. Czas nauczania na danym poziomie może być skrócony lub przedłużony w zależności od możliwości dziecka.

Od 1 września 2000 roku młodzież z upośledzeniem umysłowym w stopniu umiarkowanym i znacznym może kontynuować naukę w Szkole Przesposobienia Zawodowego. W ciągu 3 lat poznaje tajniki zawodu – pracownik gospodarstwa domowego. Podopieczni uczą się opieki nad zwierzętami i roślinami, przygotowują proste potrawy, przetwory i wypieki. Dziewczęta szyją, haftują, prasują, a chłopcy, w pracowni technicznej, pracują w drewnie i metalu. To prawdziwe przygotowanie do dorosłego życia.

Szkoła Zawodowa Specjalna (kl. I-III) kształci wychowanków w zawodach: pracownik pomocniczy obsługi hotelowej, rolnik, ślusarz, murarz, malarz, piekarz i kucharz. Wprowadzone zawody kucharza i pracownika pomocniczego obsługi hotelowej cieszą się szczególnie dużym powodzeniem. Praktyki zawodowe w większości organizuje tutejszy Ośrodek, a część z nich odbywa się pod okiem instruktorów w prywatnych zakładach i przedsiębiorstwach, między innymi w okolicznych piekarniach, które zawarły ze szkołą odpowiednią umowę. Wychowankowie Szkoły Zawodowej zdobywają praktyczną wiedzę w zakresie poszczególnych specjalności zawodowych

Praktyczna nauka zawodu – pomocnik obsługi hotelowej (Fot. Kronika SOSW)

Praktyczna nauka zawodu – murarz (Fot.kronika SOSW)

Praktyczna nauka zawodu – kucharz (Fot.kronika SOSW)

Niniejsza tabela ukazuje liczbę oddziałów szkoły, uczniów i absolwentów na przestrzeni lat 1982 – 2007

Rok szkolny	Liczba oddziałów szkoły	Liczba uczniów	Liczba absolwentów
1982/83	8	67	-
1983/84	8	78	11
1984/85	7	69	10
1985/86	8	69	11
1986/87	7	70	7
1987/88	7	71	8

1988/89	7	64	10
1989/90	7	74	7
1990/91	6	73	9
1991/92	6	68	7
1992/93	6	65	9
1993/94	6	61	8
1994/95	7	58	6
1995/96	9	91	12
1996/97	9	84	9
1997/98	8	77	21
1998/99	8	77	22
1999/2000	11	92	2
2000/2001	12	110	-
2001/2002	13	120	19
2002/2003	15	106	35
2003/2004	12	99	26
2004/2005	13	82	25
2005/2006	12	92	24
2006/2007	13	79	21

W czerwcu 1998 r. szkołę opuściło 14 pierwszych absolwentów szkoły zawodowej.

- **INTERNAT**

Dominującą funkcję wychowawczą należy przypisać internatowi. Jego głównym zadaniem jest działalność opiekuńczo – wychowawcza oraz stworzenie warunków najbardziej zbliżonych do tych istniejących

w rodzinnych domach. Wychowankowie, uczestniczący w zajęciach internackich, podzieleni są na grupy wychowawcze według kryteriów wieku i klas szkolnych.

Jedna z grup internackich w swojej świetlicy (Fot.kronika SOSW)

Zajęcia w internacie związane są z porządkami, posiłkami, pracami gospodarczymi, tematycznymi, a także z czynnościami rekreacyjnymi. W godzinach porannych prowadzona jest gimnastyka, toaleta poranna, sprzątanie pomieszczeń, przygotowanie do lekcji oraz śniadanie.

Podczas spożywania posiłków dyżurni obsługują koleżanki i kolegów, dbają o ład, porządek i kulturę przebywania w stołówce.

Generalne porządki w grupach internackich przeprowadza się raz w tygodniu. Podzielone odcinki pracy każdy wychowanek wykonuje samodzielnie. Wychowawca zwraca uwagę na kulturę i estetykę realizacji zadań. Dziecko musi posiadać umiejętność zaplanowania zajęć, przygotowania odpowiednich narzędzi oraz samokontroli tak podczas wykonywania, jak i po zakończeniu pracy.

Zajęcia świetlicowe, muzyczne, sportowe, rozrywkowe organizowane są w pomieszczeniach grup, na boisku szkolnym lub na sali gimnastycznej.

Do zajęć prowadzonych w internacie należy zaliczyć odrabianie lekcji pod kierunkiem wychowawcy, przegląd prasy, czytelnictwo indywidualne i zbiorowe, oglądanie edukacyjnych programów telewizyjnych, filmów dla dzieci i młodzieży.

Zajęcia świetlicowe nawiązują do tematyki życia codziennego i uroczystości okolicznościowych.

*Zajęcia tematyczne
w internacie
(Fot.kronika SOSW)*

W ramach edukacji informatycznej wychowankowie często korzystają z pracowni komputerowej.

Dużą wagę przywiązuje się do rozwoju sprawności i tężyzny fizycznej.

Wdrażając do aktywnego spędzania czasu wolnego propaguje się spacer, wycieczki, biwaki i rajdy. Korzystać można z bogatego zaplecza jaki stanowią siłownia, sala gimnastyczna, boisko szkolne i plac zabaw. W czasie zajęć popołudniowych organizowane są międzygrupowe rozgrywki sportowe oraz zajęcia rekreacyjno – ruchowe na świeżym powietrzu.

Zajęcia rekreacyjno-ruchowe (fot. Archiwum SOSW)

Wszystkie wyżej wymienione działania poszerzają zasób wiadomości dzieci, rozwijają sprawności i umiejętności oraz wpływają na właściwe zachowanie i dobre samopoczucie wychowanków.

Przez lata istnienia internatu wypracowano właściwe metody i formy pracy z dziećmi. Różnorodność zajęć umożliwia wychowankom wybór tych najbardziej odpowiednich dla siebie, zgodnie z własnymi predyspozycjami i zainteresowaniami. Czynny wypoczynek po zajęciach

pozwała im na regenerację sił fizycznych i psychicznych oraz kształtuje i rozwija nie tylko uzdolnienia, ale także działalność poznawczą, moralną, artystyczną, uczy współżycia w grupie.

• **WZBOGACANIE OFERTY EDUKACYJNEJ**

W Ośrodku realizowane są autorskie projekty edukacyjno – wychowawcze takie, jak:

1. Edukacja prozdrowotna: „Sport – trener duszy i ciała” oraz „Ruch w życiu człowieka”, „Samarytanka”;
2. Edukacja czytelniczo – medialna;
3. Edukacja ekologiczna;
4. Edukacja regionalna „Jestem dumny z mojej małej Ojczyzny”.
5. Edukacja europejska – Klub Euroszlak

Podjęto skuteczne działania zmierzające do wejścia w sieć szkół promujących zdrowie. Wybrano obszar „Ruch w życiu człowieka”, aby rozwijać sprawność fizyczną i psychiczną wychowanków, wykorzystując przy okazji możliwości bazowe (las, teren wiejski, zabytki przyrody). Projekt ma na celu kształtowanie i wykorzystanie wartości, jakie niesie za sobą sport w życiu osobistym i społecznym. Wdraża do poznawania i uprawiania różnych dyscyplin sportowych oraz uświadamia młodzieży zalety systematycznego treningu oraz aktywnego spędzania czasu wolnego. Głównym celem edukacji prozdrowotnej jest nabywanie umiejętności dbania o własne zdrowie oraz kształtowania zdrowego stylu życia. Systematycznie prowadzona jest gimnastyka poranna oraz zajęcia sportowe na sali gimnastycznej i boisku szkolnym. Efektem realizacji tego projektu było uzyskanie w maju 2006 roku przez Ośrodek Certyfikatu Szkoły Promującej Zdrowie.

Z kolei priorytetem edukacji czytelniczo – medialnej jest promowanie czytelnictwa. Szkoła przystąpiła także do ogólnopolskiej akcji „Cała Polska czyta dzieciom” i tym samym jest na liście czytających szkół. Czytanie odbywa się w szkole na pierwszej lekcji i po południu na zajęciach internackich.

Celem podejmowanych działań z zakresu edukacji ekologicznej jest rozwijanie i doskonalenie świadomości ekologicznej oraz rozwijanie i pogłębianie zainteresowań przyrodą. Ekologiczną inauguracją każdego roku szkolnego jest uczestnictwo w akcji „Sprzątanie Świata”.

W ramach edukacji regionalnej opracowano program „Jestem dumny z mojej małej Ojczyzny”. Jego celem jest poznanie własnego dziedzictwa kulturowego oraz uniwersalnych wartości regionalnych i narodowych.

Gimnazjum Specjalne przy Specjalnym Ośrodku Szkolno

Wychowawczym im. Juliana Tuwima w Stemplewie w roku szkolnym 2002/2003 przystąpiło do akcji "Szkoła z klasą". Była to społeczna ogólnopolska akcja edukacyjna "Gazety Wyborczej" portalu Gazeta.pl i Centrum Edukacji Obywatelskiej pod patronatem prezydenta Aleksandra Kwaśniewskiego, skierowana do szkół podstawowych i gimnazjów.

Zadaniem akcji było promowanie zasad wspierających nowoczesną, efektywną edukację, podnoszenie jej poziom, oddziaływanie na poprawę kultury wychowawczej oraz ożywienie współpracy szkół z ich bliższą i dalszą okolicą jak również ze środowiskiem lokalnym.

„Szkoła z klasą” to prawdopodobnie pierwsza na świecie tak masowa akcja, która przebiegała przy udziale Internetu.

Tytuł „Szkoła z klasą” (Fot.kronika SOSW)

Program "Szkoła z klasą" to sześć głównych zasad dobrej, mądrej, przyjaznej uczniom, nauczycielom i rodzicom szkoły:

1. Szkoła dobrze uczy każdego.
2. Szkoła ocenia sprawiedliwie.
3. Szkoła uczy myśleć i rozumieć świat.
4. Szkoła rozwija społecznie, uczy wrażliwości.
5. Szkoła pomaga uwierzyć w siebie, tworzy dobry klimat.
6. Szkoła przygotowuje do przyszłości.

Do każdej z zasad organizatorzy akcji przygotowali po kilka zadań.

Gimnazjum w Stemplewie przystąpiło do realizacji następujących zadań:

1. Lepiej przygotować do egzaminów.
2. Poinformujemy, jak oceniamy.
3. Festiwal nauki.
4. Nasza mała i wielka ojczyzna.
5. Szkoła bez przemocy.
6. Uczniowie wchodzą do Europy.

Włączenie wychowanków do realizacji powyższych zadań to doskonały sposób na rozbudzanie myślenia, rozwijanie wrażliwości, wiary w siebie i swoje możliwości, zainteresowań, poczucia odpowiedzialności za „swoją” szkołę. Udział w akcji „Szkoła z klasą” był dla nich możliwością aktywnego włączenia się w działania mające na celu stworzenie jak najlepszego klimatu w Placówce oraz pokazania jej osiągnięć w Internecie.

Nasza placówka była jedną z niewielu placówek specjalnych w Polsce, które otrzymały certyfikat „Szkoła z klasą”.

Certyfikat dla Gimnazjum „Szkoła z klasą”

Konsekwentnie realizowany jest program profilaktyczny „Przyjazna szkoła” opracowany przez kadrę pedagogiczną dla swoich uczniów i wychowanków. Wspólne działania koordynują psycholog i pedagog przy pomocy Samorządu Wychowanków. Co roku przeprowadzane są badania ankietowe i analiza poziomu bezpieczeństwa w Ośrodku, co pozwala zdiagnozować poziom zagrożenia i szukać skutecznych rozwiązań. Z inicjatywy Samorządu Wychowanków włączono do dyżurów uczniów w celu wspomagania pracy nauczycieli. Dyżury są pełnione systematycznie i solidnie. Dla zapewnienia większego bezpieczeństwa wychowanków w Ośrodku codziennie w godzinach porannych i popołudniowych wprowadzono apele, w czasie których przekazywane są dzieci z grup internackich do szkoły i odwrotnie. W efekcie wychowankowie są pod stałym nadzorem nauczyciela i wychowawców.

Efektem wspólnych działań jest wzrost bezpieczeństwa dzieci, a także stałej kontroli nad miejscem ich pobytu.

Raz w semestrze placówka organizuje podsumowanie projektu pod nazwą „Dzień bez przemocy”. Ankiety, konkursy, zajęcia otwarte sprawdzają poziom skuteczności realizowanych programów. Wypracowywane są wówczas wspólne kontrakty i uzgodnienia. Ośrodek bierze systematycznie udział w ogólnopolskiej akcji „Szkoła bez przemocy”

- **PRACOWNIE**

W celu podniesienia wyników nauczania stwarzane są odpowiednie warunki do realizacji procesu dydaktycznego poprzez właściwe wyposażenie klas i świetlic w pomoce dydaktyczne, umożliwiające indywidualizację nauczania. Zapewnia się niezbędne warunki socjalne, możliwość korzystania ze sprzętu audio – wideo. Dzięki ciągłemu podnoszeniu kwalifikacji kadry pedagogicznej praca dydaktyczna z roku na rok jest na coraz wyższym poziomie. Znaczące w tym procesie jest także coraz lepsze wyposażenie szkoły w nowe środki i pomoce dydaktyczne.

W 2005 roku placówka została objęta projektem współfinansowanym przez Unię Europejską „Zakup nowoczesnego sprzętu ułatwiającego kształcenie uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi”. Ośrodek otrzymał środki dydaktyczne przeznaczone głównie dla dzieci objętych kształceniem zintegrowanym oraz na potrzeby indywidualnych zajęć rewalidacyjnych. Ułatwiają one pracę nauczycielom, a dzieciom zrozumienie materiału edukacyjnego. Systematycznie wyposażone są sale rehabilitacji ruchowej, rewalidacji i gimnastyki korekcyjnej. Z pozostałych pieniędzy placówka została zaopatrzona w meble szkolne. Dokonano również niezbędnych remontów i napraw. Trwa wykańczanie nowego skrzydła szkoły z pełnym zapleczem dla niepełnosprawnych, w tym osób na wózkach. Współpraca z licznymi firmami umożliwia pozyskanie niezbędnych artykułów spożywczych

i darów rzeczowych. Dzięki temu można przeznaczyć środki finansowe na dalsze doposażanie i wzbogacanie bazy materialnej. Kadra pedagogiczna redaguje wnioski i projekty, które również przyczyniają się do realizacji tego celu.

W ostatnich latach w Ośrodku Szkolno Wychowawczym w Stemplewie uruchomiono gabinet do gimnastyki korekcyjno – kompensacyjnej i ruchowej, a także siłownię, kompleks boisk sportowych, plac zabaw dla dzieci, pracownię do prowadzenia zajęć z logopedii i muzykoterapii, nowoczesną salę gimnastyczną, basen do hydromasażu.

*Basen do hydromasażu
(Fot.kronika SOSW)*

*Siłownia
(Fot.kronika SOSW)*

W klasach stale powiększa się liczba pomocy naukowych. We wrześniu 2000 roku dzięki Fundacji Jolanty Kwaśniewskiej „POROZUMIENIE BEZ BARIER” otrzymaliśmy 8 komputerów na wyposażenie pracowni komputerowej. Praca z komputerem bardzo pomaga w procesie rewalidacji, a dzieciom dostarcza dodatkowych emocji i motywacji do nauki.

Pracownia komputerowa z fundacji „Porozumienie bez barier”

(fot. Piotr Wawrzyniak)

W grudniu 2005 roku powstała nowa pracownia komputerowa i multimedialna – projekt współfinansowany przez Ministerstwo Edukacji Narodowej i Sportu oraz Unię Europejską. W pracowni znajduje się jeden serwer i 18 nowoczesnych zestawów komputerowych z dostępem do Internetu. Wykorzystując fakt, iż wychowankowie są zafascynowani możliwościami komputera oraz jego atrakcyjnością jako środka dydaktycznego, prowadzone są zajęcia informatyczne, które dla uczniów są świetną zabawą połączoną z edukacją. Wykorzystywane programy zalecane przez MENiS są źródłem informacji przydatnych do opracowania ciekawych zajęć świetlicowych i pomocy dydaktycznych.

Pracownia komputerowa (fot. Piotr Wawrzyniak)

Dzieci korzystając z multimedialnych encyklopedii, w sposób atrakcyjny mogą przyswajać wiadomości oraz przy pomocy prostych narzędzi przygotowywać referaty i prezentacje na dowolne tematy. W trakcie obcowania z komputerem uczą się wyszukiwania i analizowania informacji. Tego typu zajęcia pobudzają do aktywności, zwiększają motywację oraz usprawniają wiele sfer: spostrzegawczość, koordynację wzrokowo – ruchową, koncentrację, wspomagają rozwój osobowy i emocjonalny, rozwijają umiejętności intelektualne, wyobraźnię i zdolność logicznego myślenia. Młodzieży z gimnazjum i szkoły zawodowej pracownia zapewnia dostęp do najnowszej technologii informacyjnej i korzystanie z niej w czasie zajęć przedmiotowych i zawodowych.

Jednym z nowszych przedsięwzięć jest oddana w lutym 2006 roku pracownia logopedyczna z nowoczesnym wyposażeniem, które zostało ufundowane przez Europejski Fundusz Społeczny. W pracowni znajduje się zestaw komputerowy ze specjalistycznym oprogramowaniem do przesiewowych badań słuchu, wzroku i mowy, wyposażony w doskonały

program logopedyczny do korelacji niemal wszystkich wad wymowy oraz w korektor mowy dla osób jąkających się. Do komputera podłączony jest mikrofon umożliwiający powtórzenie przez dziecko odsłuchanych dźwięków mowy, słów czy zdań. Funkcja ta odgrywa znaczącą rolę podczas terapii logopedycznej. Do obsługi programu został przeszkolony logopeda, który ukończył kurs w zakresie prowadzenia badań przesiewowych słuchu, wzroku i mowy za pomocą programów multimedialnych, zorganizowany przez Instytut Fizjologii i Patologii Słuchu. W wyposażeniu pracowni znajduje się też wiele programów logopedyczno – edukacyjnych, przeznaczonych dla uczniów na różnych poziomach edukacji i o różnym stopniu upośledzenia. Dzieci uczą się poznawania kolorów i kształtów, czytania, pisania i ortografii. Ukoronowaniem nauki jest udział w wielkim turnieju wiedzy z różnych dyscyplin, który również znajduje się w oprogramowaniu pracowni. Dzięki tym nowościom zajęcia z logopedii stały się bardziej atrakcyjne i znacznie ciekawsze.

Pracownia logopedyczna (fot. Piotr Wawrzyniak)

W czerwcu 2006 roku powstał gabinet terapii Biofeedback. W dosłownym tłumaczeniu oznacza to „biologiczne sprzężenie zwrotne”.

Metoda ta polega na intensyfikacji lub wyciszeniu określonych fal wysyłanych przez mózg. Wskazana jest dla poprawy pamięci, koncentracji, wspomaga leczenie, m.in. padaczki, ADHD, po urazach czaszki.

Gabinet terapii Biofeedback (Fot. Piotr Wawrzyniak)

Spośród innych wyróżniają się: sprzęt rehabilitacyjny w sali rehabilitacji indywidualnej oraz komputery IBM z oprzyrządowaniem zainstalowane w sali rewalidacji indywidualnej, w bibliotece i w gabinecie pedagoga.

Możliwość pełniejszego rozwoju daje też dzieciom biblioteka szkolna licząca ok. 4 tys. Woluminów zwartych. W 2006 roku zostało zainstalowane w bibliotece Internetowe Centrum Informacji Multimedialnej składające się z czterech komputerów z dostępem do Internetu oraz z zainstalowanymi licznymi programami edukacyjnymi typu encyklopedie, słowniki, atlasy multimedialne.

Biblioteka z ICIM. (Fot.Piotr Wawrzyniak)

Zarówno wychowankowie, jak i pracownicy Ośrodka mają możliwość korzystania z różnorodnych opracowań pedagogicznych, wybranych czasopism i encyklopedii.

Wyposażenie klaso – pracowni, sypialni i świetlic w pomoce naukowe, podstawowe meble i środki audiowizualne oraz wszystkie wymienione wyżej oprzyrządowanie, służące rehabilitacji, było możliwe dzięki życzliwości różnych zakładów pracy i sponsorów.

- **HIPOTERAPIA**

Placówka w Stemplewie, jako jedyna w województwie, posiada swoje mini ZOO, w którym są: koza, dwa koniki polskie zakupione w grudniu 1996 roku, kuc szetlandzki zakupiony w styczniu 2000 roku (dar Firmy „Eltrans” z Chorzowa). Konie służą do prowadzenia zajęć z hipoterapii i jazdy konnej, co w szerokim zakresie pozwala na

rehabilitację uczniów. Tradycją jest impreza integracyjna „Koń – nasz przyjaciel”. W czasie imprezy organizowane są pokazy i konkursy.

Hipoterapia to działania mające na celu przywracanie zdrowia i sprawności przy pomocy konia - współterapeuty oraz jazdy konnej. Koń i jego ruch dają zupełnie nowe, niepowtarzalne i niespotykane w innych metodach terapeutycznych możliwości. Obcowanie z tym zwierzęciem to wielki obszar wrażliwości, natchnienia i nadziei. To wreszcie zmaganie z własną słabością. Hipoterapia to nie tylko dyscyplina medyczna podnosząca sprawność ciała.

Taka forma zajęć zmusza wychowanków do aktywności i zaangażowania. Nie pozwala pozostawać biernym. Nawet drobne czynności pielęgnacyjne uczą odpowiedzialności za bezpieczeństwo kolegów i zdrowie zwierząt. Wdrażają do samodzielności i współdziałania w zespole oraz sprzyjają integracji grupowej. Dzieci, które czują się wyobcowane, odzyskują wiarę w siebie, zacieśniają się więzi między społecznością grupy. Daje się również zauważyć pewne wyciszenie, wzrost koncentracji, dobrego samopoczucia. Kontakt z koniem przyczynia się do nabrania zaufania do siebie, pomaga w coraz szybszym podejmowaniu decyzji, w zajmowaniu stanowiska. Poczucie zdolności panowania nad tak silnym zwierzęciem rozwija w wychowankach wiarę w siebie i swoje możliwości.

*Zajęcia z hipoterapii
(Fot.kronika SOSW)*

Zajęcia z hipoterapii (fot. archiwum SOSW)

ORGANIZACJE UCZNIOWSKIE DZIAŁAJĄCE PRZY SPECJALNYM OŚRODKU SZKOLNO WYCHOWAWCZYM W STEMPLEWIE

Szkoła posiada bogatą ofertę programową i stale ją wzbogaca. Wychowankowie mają możliwość uczestniczenia w szkolnych kołach zainteresowań takich jak:

- Koło Biblijne

Koło biblijne istnieje od 1 września 1991 roku. W zajęciach uczestniczą dzieci ze starszych klas. Głównym celem działalności jest budzenie przekonania wśród wychowanków, że Bóg wpływa na nasze życie, nadaje mu właściwy sens, wskazuje drogę, środki do doskonałości chrześcijańskiej i dojrzałego człowieczeństwa. Jest współorganizatorem wielu uroczystości szkolnych o charakterze religijnym, rekolekcje szkolne, wigilia, choinka noworoczna i inne.

*Wigilia w SOSW 2006
(Fot. Piotr Wawrzyniak)*

*Rekolekcje
wielkopostne w
SOSW
(Fot. Beata
Maciejewska)*

- Szkolny Klub Europejski „EUROSZLAK”

Klub Europejski „Euroszlak” swoją działalność w ośrodku rozpoczął w dniu 24 września 2001 roku. Powstał on w celu przybliżenia wychowankom problematyki unijnej. Od tej pory klub, realizując swoje cele statutowe, stał się wspaniałym miejscem edukacji europejskiej. Młodzież może tu rozwijać poczucie odpowiedzialności, zwłaszcza na pokój, obronę praw człowieka, ochronę środowiska oraz dziedzictwa kulturowego. Do podstawowych zadań klubu należy:

- gromadzenie i opracowywaniu materiałów informacyjnych o Europie i integracji europejskiej,
- prowadzenie gazetki ściennej „Dom Unii”,
- organizowanie imprez szkolnych, konkursów i wystaw na tematy związane z Unią Europejską,
- nawiązywanie kontaktów oraz wymiana informacji z innymi klubami,
- wydawanie gazetki klubowej „Euroszlak” propagującej plany, poglądy i cele klubu europejskiego,

- nawiązanie kontaktu z instytucjami europejskimi.

Działalność wychowanków w klubie związana jest z ich potrzebą pogłębiania wiedzy i rozwijaniem zainteresowań. Dzięki niemu mogą poznawać kulturę innych krajów, nie tylko teoretycznie, ale również przez udział w wyjazdach zagranicznych (Szwajcaria, Holandia).

Klub organizuje wiele imprez Ośrodkowych. Co roku przygotowuje Turniej Wiedzy i Umiejętności „RAMBIT”. Odbywają się wtedy warsztaty, konkursy plastyczne, rozgrywki sportowe, zajęcia warsztatowe utrwalające wiedzę o Unii Europejskiej.

„Rabbit – 2006” (Fot. Piotr Wawrzyniak)

- Twórczy Klub Młodzieżowy „Przystań”

TKM „Przystań” działa od roku 2004. Inicjatorkami Klubu są pani Jolanta Wawrzyniak i Beata Maciejewska, które z wielką pasją poświęcają się propagowaniu wśród dzieci i młodzieży niepełnosprawnej twórczości artystycznej jako narzędzia wychowawczego i terapeutycznego.

TKM aktywnie włącza się we wszystkie imprezy środowiskowe organizowane przez SOSW w Stemplewie i Stowarzyszenie „Mamy Wielkie Serca”.

Brał udział w imprezie „Człowiek Roku 2005” prezentując baśń H.Ch. Andersena „Dziewczynka z zapalkami”. Przedstawienie mieli okazję oglądać uczniowie ze szkół podstawowych w : Sakowie, Wieleninie, Świnicach Warckich oraz uczestnicy Ogólnopolskiego Sympozjum Kobiet w Kole.

TKM pozyskuje środki finansowe na swoją działalność dzięki pozytywnie rozpatrywanym wnioskom w różnych instytucjach. Dlatego też klub organizuje wycieczki po naszej „małej ojczyźnie”.

Klub promuje Specjalny Ośrodek Szkolno Wychowawczy w Stemplewie i Stowarzyszenie „Mamy Wielkie Serca” na Przeglądach Twórczości Zespołów Artystycznych Szkół Specjalnych w Sieradzu i Kutnie. Aktywnie włącza się w imprezy szkolne takie jak: Dzień Edukacji Narodowej, Wigilia, Choinka Noworoczna. W Stowarzyszeniu cyklicznie przygotowuje wigilię a na niej Jasełka i spotkanie ze Świętym Mikołajem.

Z inicjatywy instruktora TKM co roku organizowane są dwu dniowe obchody „Święta Sadu i Jabłka”.

*„Święto Sadu i Jabłka”
(Fot.kronika SOSW)*

*„Święto Sadu i Jabłka”
(Fot.Piotr Wawrzyniak)*

- Szkolne Koło Turystyczno-Krajoznawcze „ Lokomotywa”

Koło to realizuje założenia wynikające z całorocznego planu pracy. Umożliwia młodzieży poznanie regionu, propaguje aktywne formy spędzania czasu wolnego i integruje wychowanków ze społecznością lokalną. Członkowie koła brali udział w „zielonej szkole” w miejscowości Murzasichle, gdzie odbywały się piesze rajdy po Tatrzańskim Parku Narodowym. Zorganizowana została także wycieczka do zamku w Uniejowie, podczas której odbył się rajd ścieżką ekologiczno-

turystyczną po parku zamkowym. Uczestniczo w I Rajdzie Mikołajkowym zorganizowanym przez oddział PTTK w Łęczycy, podczas którego pieszo przebyto trasę Pierścienia Księżnej Salomei do Tumu. Zwiedzano też zamek w Łęczycy.

-V Szczep DH „Nieprzetartego Szlaku”

Wśród działań, które wielokrotnie przewijają się w działalności Specjalnego Ośrodka Szkolno Wychowawczego im. J. Tuwima w Stemplewie, wymienić należy działalność „Nieprzetartego Szlaku”, kryptonim działalności drużyn harcerskich wśród m.in. młodzieży niepełnosprawnej, upośledzonej umysłowo z ośrodków szkolno wychowawczych, dzieci i młodzieży w zakładach leczniczych, wychowawczych i poprawczych.

Pierwsze drużyny harcerskie rozpoczęły działalność w 1982 roku. Z inspiracji druha Andrzeja Zielonki w roku 1984 powstały drużyny harcerskie w Stemplewie, a w efekcie szczep drużyn. Swoją pasją, zaangażowaniem i przekonaniem o słuszności pracy harcerskiej w wychowaniu dzieci i młodzieży potrafił „zarazić” innych, którzy wspólnie z nim rozpoczęli harcerską przygodę na „Nieprzetartym Szlaku”. Każdy, kto zdecydował się zostać instruktorem ZHP miał możliwość ukończenia kursu dla nauczycieli i wychowawców w Rabce. Praca z tego typu grupą młodzieży wymaga od instruktorów szczególnej wiedzy, umiejętności wychowawczych, organizacyjnych, ale przede wszystkim cierpliwości i oddania się tej służbie.

Harcerstwo to szansa rozwoju: duchowego, fizycznego i intelektualnego dla zdrowych „inaczej”. Na zbiórkach harcerze zdobywają nowe

wiadomości, wymieniają doświadczenia i spotykają się z rówieśnikami. Instruktorzy „NS” wykonują na co dzień świetną pracę na rzecz integracji społecznej. Najlepszym przykładem są Ogólnopolskie Zloty Drużyn Harcerskich „Nieprzetartego Szlaku” w Stemplewie – organizowane od 1986 roku – które wdrażają zasady harcerskiego wychowania: służbę, braterstwo i pracę nad sobą. Harcerskie wychowanie rozbudza zdolności młodego człowieka, pozwala odkrywać talenty, uwierzyć w siebie i co najważniejsze akceptować samego siebie i innych ludzi. Zbiórki odbywają się w harcówce. Szczep obecnie jest liderem wśród drużyn „NS” w Polsce.

Środowisko „Nieprzetartego Szlaku” ciągle się rozwija. Oferta programowa V Szczepu DH „NS” jest bogata, atrakcyjna - daje wiele możliwości oddziaływania metodą harcerską - w wychowaniu młodego pokolenia.

- Hufcowe Festiwale Piosenki Zuchowej i Harcerskiej Hufca ZHP organizowane są od 1992 roku w Stemplewie. Ich poziom z roku na rok jest coraz wyższy i zaskakuje organizatorów. Laureaci festiwali występują na „Skautośpiewach” - Festiwalu Chorągwi Łódzkiej ZHP
- Akcja Zima „INTEGRACJA” organizowana w latach 1991-1993 na bazie SOSW w Stemplewie, Ujeździe w 1996 roku dla dzieci z Ośrodków Szkolno-Wychowawczych województwa konińskiego. Grupy liczyły 50 - 70 uczestników;
- Akcja Lato: Pobierowo 1991, Skęczniew 1992, Mikorzyn 1995 rok, Jastrzębia Góra 1996 rok. Obecnie organizacją wypoczynku zajmuje się Stowarzyszenie „Mamy Wielkie Serca”.
- Ogólnopolskie Zloty Drużyn Harcerskich „Nieprzetartego Szlaku” organizowane są od 1986 roku. Na początku miały one charakter zlotów dla harcerzy ze Specjalnych Ośrodków Szkolno Wychowawczych z terenu województwa konińskiego: Konina, Rychwała, Turku, Słupcy, Kosewa, Koła i Stemplewa. W roku 1993 odbył się VI Chorągwiiany Zlot DH „NS”.

Wzięło w nich udział około 100 harcerzy. Doświadczenie, zapal instruktorów, operatywność dyrekcji stemplewskiej placówki, zaangażowanie kadry pedagogicznej, administracji i obsługi, a także położenie Ośrodka pozwoliły na organizację imprezy o charakterze ogólnopolskim od 1995 roku. Od tego czasu w zlocie uczestniczy około 700 harcerzy z terenu całej Polski. Ich stałymi bywalcami są drużyny m.in. z Nowego Targu, Mielca, Grudziądza i Łodzi. Od kilku lat wykorzystuje się w ich organizacji formy warsztatowe. Każdy dzień zlotu przyjmuje określony charakter np. „Paszport do Europy”, Dzień Ekologiczny – „Ekologia - harcerz i przyroda”, „S.O.S. dla zdrowia i środowiska”, „Dzień Regionalny”, „Harcerski piknik” - happening - antynikotynowy korowód i „Dzień Indiański”. Są apele, musztry, majsterka, zdobnictwo obozowe, biegi harcerskie, ogniska i rajdy. Jest też czas na rekreację i spotkania z ważnymi postaciami naszego regionu. Były pokazy strażackie Państwowej Straży Pożarnej w Turku, Ochotniczych Straży Pożarnych w Świnicach Warckich i Uniejowie. Lądowały śmigłowce z Jednostki Wojskowej w Leźnicy Wielkiej. Impreza ta słynie ze swej atrakcyjności, odbywa się co roku w ostatni weekend maja, przyciąga nowe drużyny. W tym roku odbył się już XX Jubileuszowy Zlot. Aktywnymi sponsorami i partnerami został WFOŚ i GW w Łodzi, PFRON w Łodzi, Łódzkie Kuratorium Oświaty, GK ZHP, KCH Łódzkiej ZHP, KH Uniejów, indywidualni sponsorzy. Generalnym sponsorem zlotów jest firma „Eltrans” z Chorzowa. Jej prezes Ryszard Andrysiak ma świadomość jak wiele korzystają harcerze z pobytu w Stemplewie i propaguje nasz zlot. Za wspieranie Związku Harcerstwa Polskiego w 1998 roku otrzymał „Skautowską Laskę”. To honorowe wyróżnienie przyznaje Naczelnik ZHP.

*Zlot Drużyn Harcerskich
(Fot. Kronika SOSW)*

XX Zlot Harcerski Drużyn „Nieprzetartego Szlaku” (Fot. Piotr Wawrzyniak)

- Uczniowski Klub Sportowy „Sprawni Razem”

W ramach działalności prowadzone są zajęcia ukierunkowane na gry zespołowe oraz przygotowanie uczniów do udziału w zawodach na różnych szczeblach. Dzięki temu wychowankowie odnoszą liczne sportowe sukcesy na szczeblu międzyszkolnym, wojewódzkim jak i ogólnopolskim. Tradycją są imprezy sportowe promujące zdrowy styl życia – m. in. „Spartakiada sportowo rekreacyjna”, „Wojewódzkie biegi przełajowe”, „Wesołe zawody – Przez radosny ruch po sprawność i zdrowie”, Regionalny Turniej Piłki Koszykowej Olimpiad Specjalnych – Stemplew. Młodzież też uczestniczy w licznych formach wyjazdowych.

Chyba najbardziej spektakularnym sukcesem był udział naszej wychowanki – Marioli Kasiorek w V Olimpiadzie Zimowej w Toronto.

*Udział w V Olimpiadzie Zimowej
w Toronto (Fot. kronika SOSW)*

- Sekcja Olimpiad Specjalnych

Uczniowie szkoły zawodowej Daniel Kaźmierczak i Damian Leśniewski zakwalifikowali się do drużyny ogólnopolskiej i z drużyną zajęli I i III miejsca w Ogólnopolskim turnieju Piłki Nożnej w Olsztynie oraz uczestniczyli w Międzynarodowym Turnieju Piłkarskim Kosa Cup w Konstancinie. Chłopcy brali udział w Europejskim Seminarium dla Asystentów Trenerów Piłki Nożnej Olimpiad Specjalnych i uzyskali certyfikat. Uczeń szkoły zawodowej – Maciej Krzesiński wywalczył srebro w Europejskim Turnieju Tenisa Stołowego w Czechach.

- Samorząd Wychowanków

Samorząd Wychowanków zgodnie z zapisem w Statucie jest jednym z Organów Ośrodka. Jego działania wypływają z obowiązującego Regulaminu. Samorząd reprezentuje wszystkich wychowanków bez względu na ich sprawność intelektualną. Pracą Samorządu kieruje Rada złożona z przewodniczącego, zastępcy, sekretarza i członków. Rada wyłaniana jest zawsze w drodze demokratycznych wyborów przez całą społeczność Ośrodka.

Samorząd Wychowanków swej działalności stara się realizować zadania wychowawcze, to znaczy wpajać zasady moralności i współżycia społecznego, rozwijać zainteresowania społeczno - gospodarcze i kulturowe, uczestniczyć w planowaniu czasu wolnego wychowanków, kształtować motywację podejmowanych działań oraz wiązać działalność ze środowiskiem lokalnym.

Podjmuje również zadania społeczno- gospodarcze poprzez dbanie o porządek na terenie placówki oraz budynku szkolnego, podejmowanie prac społeczno- użytecznych i form zarobkowych. Samorząd współtworzy elementy obrzędowości i tradycji w placówce, organizuje wiele uroczystości, imprez, konkursów i zawodów sportowych.

Podstawową zasadą, która przyświeca wszelkim działaniom w ramach Samorządu to partnerstwo wychowanków i wychowawców w realizacji zadań. Wielokrotnie udaje się aktywizować całą społeczność, rozwijać ducha zdrowej rywalizacji, wdrażać do zgodnej zabawy. Pozwala to kształtować w wychowankach takie wartości jak gospodarność, solidarność, rzetelność w pracy, inwencję twórczą i współdziałanie, umiejętność pokonywania trudności. Zaspokaja także potrzebę bezpieczeństwa, samorealizacji i przynależności, Działania Samorządu

Wychowanków znacznie wpływają na jakość życia Ośrodka. Wiele z proponowanych form to stałe elementy tradycji i obrzędowości placówki.

Do zadań całorocznych Samorządu należy: wdrażanie do utrzymania higieny osobistej i higieny otoczenia poprzez konkursy czystości, kształtowanie poczucia odpowiedzialności za siebie i innych poprzez pełnienie dyżurów, wdrażanie do samorządności. W ciągu roku szkolnego odbyły się wybory do samorządu, konkursy czystości, konkurs na wzorowego ucznia i wychowanka, Otrzęsiny – przyjęcie nowo przybyłych wychowanków do społeczności Ośrodka. Zorganizowano również „Dzień bez Przemocy” promujący bezpieczną szkołę. Odbyła się zbiórka pieniędzy w akcji „Góra Grosza”. Członkowie samorządu dbają o grób nieznanego żołnierza i byłych wychowanków Ośrodka. Odbyła się też sprzedaż kart świątecznych i okolicznościowych wykonanych przez wychowanków.

Karty Świąteczne wykonane przez uczniów SOSW (Fot. Piotr Wawrzyniak)

• FORMY WYJAZDOWE

W ciągu 25-ciu lat swego istnienia Ośrodek realizując zadania edukacyjne, wychowawcze i opiekuńcze, zapraszał w swe mury ludzi pracy i kultury: żołnierzy, leśników, górników, artystów i przedstawicieli władz samorządowych oraz wiele innych znakomitych osób.

Założenia edukacyjno – wychowawcze realizowane są także poza murami szkoły, w grupach spędzających razem wakacje i zimowiska.

Corocznie w okresie ferii letnich i zimowych grupa naszych dzieci może korzystać z obozów, które kształtują samodzielność uczestników i uczą umiejętności współżycia w zespole.

Obozy mają różny charakter. Pomyślane są jako: wypoczynkowo – kondycyjne, wypoczynkowo – turystyczne, ekologiczne, zgrupowania sportowe czy harcerskie.

Wyjazdy dają możliwość poznania kraju, jego środowiska przyrodniczego, tradycji, zabytków kultury i historii. Wspomagają rodziny i szkołę w procesie wychowania. Upowszechniają wśród dzieci i młodzieży zasady ochrony środowiska naturalnego oraz umiejętność korzystania z zasobów przyrody. Podnoszą też sprawność fizyczną i wpływają na poprawę uczestników. Wyjazdy takie przeciwdziałają patologii i agresji, upowszechniają formy aktywnego wypoczynku i uczą zasad bezpiecznego zachowania się w różnych sytuacjach.

Od 1997 roku grupy wychowanków biorą udział w zielonych szkołach poza terenem placówki (w górach, nad jeziora, nad morze). Pod opieką naszej kadry pedagogicznej jeżdżą tam dzieci wymagające specjalnej rehabilitacji leczniczej. Poniżej zamieszczone zdjęcia to kilka

ujęć z naszych wyjazdów. Uśmiechnięte buzie wychowanków najlepiej pokazują ich przydatność.

Ośrodek organizuje różne formy wyjazdowe:

1. Turnus rehabilitacyjny w Murzasichle w Tatrach, nad morzem w Świnoujściu, w Kołobrzegu, w Jarosławcu.
2. Obóz sportowo – kondycyjny w Bukowinie Tatrzańskiej -Polana Głodówka, w Ustroniu koło Wisły.
3. Półkolonie w Stemplewie na bazie Ośrodka
4. Obóz w Ośrodku w Perkozie na Mazurach
5. Obóz sportowo-rekreacyjny w Niechorzu nad morzem
6. Obóz sportowo – zdrowotny w Kruklankach
7. Turnus rehabilitacyjny w SOSW Stemplew

*Obóz sportowo
zdrowotny w
Kruklankach- 2006 r.
(Fot Piotr Wawrzyniak)*

*Kolonie w Niechorzu
2006
(Fot. kronika SOSW)*

*Ferie zimowe w
Perkozice – 2007
(Fot.kronika
SOSW)*

Od roku 1997 na terenie naszej szkoły organizowane są turnusy rehabilitacyjne dla niepełnosprawnych dzieci i dorosłych.

W programie turnusów rehabilitacyjnych znajdują się: gimnastyka korekcyjno – kompensacyjna, muzykoterapia, hipoterapia, hydroterapia, logopedia, zajęcia rewalidacyjne, kinezyterapia, arteterapia, masaż suchy, zajęcia dydaktyczno – wyrównawcze, a także zajęcia w nowoczesnej pracowni komputerowej, sali gimnastycznej, na boisku szkolnym i placu zabaw dla dzieci.

Na turnusach oprócz wykwalifikowanej kadry pedagogicznej i specjalistów rehabilitantów pracują wolontariusze w osobach uczniów z zaprzyjaźnionych szkół ponadpodstawowych z Turku, Poddębic, Kalisza.

*Hydroterapia
(Fot.archiwum SOSW)*

*Zajęcia na
boisku
szkolnym
(Fot.
archiwum
SOSW)*

Zajęcia w siłowni (Fot. Anna Bryzgalska)

*Zajęcia
pracowni
ICIM (Fot.
Anna
Bryzgalska)*

MEDALE I ODZNACZENIA

Chcąc w dostępny dla siebie sposób wyrazić wdzięczność wszystkim organizacjom, firmom i osobom prywatnym, które wspierają nasz Ośrodek, w roku 1996 ustanowiony został Medal Pamiątkowy i Znaczek Przyjaciela Ośrodka.

Dotychczas **Medale Pamiątkowe** otrzymali:

- „ELTRANS” – Katowice
- „KONIMPEX” – Konin
- Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych – Warszawa
- Zakłady Konfekcyjne „HERS” – Poddębice
- Firma „RAVEL” – Kraków
- Spółdzielnia Inwalidów „SINTUR” – Turek
- Bank Spółdzielczy – Poddębice
- Firma „SIDAKO” – Łęczyca
- Patronat Częstochowa
- Kopalnia Soli „KŁODAWA”
- Roman Charuba – Uniejów
- Hanna I Lechosław Hajdukowie – Stemplew
- Prezes Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Łodzi – Marek Kubiak (15.10.1999r)
- ZGG w Polsce Kopalni Soli „KŁODAWA”
- Hurtownia Spożywcza w Wartkowicach – Dorota i Zbigniew Walczakowie

- Komendany Chorągwi Łódzkiej ZHP – Barbara Szczepańska (18.10.2002r.)
- Starosta Powiatu Łęczyckiego – Wojciech Zdziarski (18.10.2002r.).

Znaczek Przyjaciela Ośrodka otrzymali:

- I Pułk Szwoleżerów Ziemi Łęczyckiej
- Spółdzielnia Inwalidów „Sintur” Turek
- Firma „RAVEL” z Krakowa
- Hurtownia „Paszkiewicz i Syn” w Kole
- Hurtownia Napojów „FARPOL” w Chrapczewie
- Zakłady Przemysłu Bawełnianego „Watina” w Łęczycy
- Wytwórnia Lodów „TESAURUS” w Koninie
- Bank Spółdzielczy w Poddębicach
- Wytwórnia Napojów Gazowanych „ZWOLAN-POL” z Klementowa k.Poddębic
- Wytwórnia Lodów „ZESIUK” z Turku
- Zakłady Mechaniczne „PIOMET” z Uniejowa
- Wytwórnia Napojów Gazowanych „KRISTALL GETRÄNKA” z Koła
- Rolnicza Spółdzielnia Produkcyjna w Świniach Warckich
- Masarnia „DAMIL” w Kłudnej
- Kopalnia Węgla Brunatnego w Turku
- Rejonowa Straż Pożarna w Turku
- Firma „SIDAKO” z Łęczycy
- „YES BIŻUTERIA” w Poznaniu
- Proboszcz Parafii Wielenin – ks. Jerzy Krajewski
- Maciej Poll z Łęczycy

- Hanna i Lechosław Hajdukowie ze Stemplewa
- Patronat Częstochowa
- Kopalnia Węgla Brunatnego w Koninie
- Ryszard Andrysiak
- Halina Krzysztofiak z Konina
- Zespół muzyczny „MODERATO” przy ZSZ w Turku
- Dorota Walczak z Wartkowic
- F. D. Niciak z Leźnicy Małej
- Wice Marszałek Sejmiku Województwa Łódzkiego – Stanisław Olas
- KCH ZHP w Łodzi – Barbara Szczepańska
- Kopalnia Soli „KŁODAWA” – Leszek Lewandowski, Grzegorz Łada, Stefan Szczepański, Stanisław Wolski, Krystyna Piotrowska, Zenon Przybylski
- Wójt Gminy Świnice Warckie – Stanisław Milczarek
- Wójt Gminy Wartkowice – Piotr Kuropatwa
- Burmistrz Miasta Uniejów – Henryk Pęcherski (18.10.1997r.)
- Z-ca Dyrektora Wydziału Kultury, Sportu i Turystyki Urzędu Wojewódzkiego w Koninie – Henryk Kuśmirek
- Kierownik Referatu „NS” ZHP KCH Łódź – Maria Wierucka
- Kierownik Referatu „NS” ZHP KCH Konin – Lidia Michalak
- Komenda ZHP w Uniejowie
- Prezes Olimpiady Specjalne – Polska O/Konin – Piotr Grzelak
- Bratanica Poety Juliana Tuwima – Barbara Tuwim – Kraszewska
- Dyrektor „ARONIA S.A.” – Agnieszka Nitecka
- Henryk Piszczalkowski
- Bank Spółdzielczy w Wartkowicach
- Ochotnicza Straż Pożarna w Stemplewie

- Kierownik Ośrodka Zdrowia w Świnicach Warckich – Jacek Szewczyk
- Właściciel Sklepu w Uniejowie – Maria Bukowska
- Narodowy Bank Polski O/ Konin
- Gminny Ośrodek Kultury w Świnicach Warckich
- Dyrektor Poradni Psychologiczno – Pedagogicznej w Poddębicach – Małgorzata Charuba
- Komendant Powiatowej Straży Pożarnej w Łęczycy – Krzysztof Graczyk
- Prezes „AGROCENT” w Złoczewie – Grzegorz Słaby
- Przewodniczący Rady Gminy Świnice Warckie (1999 – 2002) – Grzegorz Wróblewski
- Kierownik Wydziału Oświaty Starostwa Powiatowego w Łęczycy (1999 – 2002) – Barbara Jaskólska
- Skarbnik Powiatu Łęczyckiego – Krystyna Wenerska
- Dyrektor Regionalnego Centrum Polityki Społecznej w Łodzi – Anna Mroczek
- Wizytator Kuratorium Oświaty w Łodzi – Barbara Łaska
- Kurator Oświaty w Łodzi – Jerzy Posmyk
- Prezes Fundacji „POROZUMIENIE BEZ BARIER” w Warszawie – Jolanta Kwaśniewska
- Właściciel Firmy „KONKRET” z Klementowa k/ Poddębic – Zbigniew Stempień
- Fundacja Pomocy Dzieciom „DAR SERCA” w Łodzi
- Prezes Fundacji „PODARUJ SERCE INNYM” W Łodzi – Katarzyna Skoczylas.

Odznakę Honorową za zasługi dla Oświaty otrzymali:

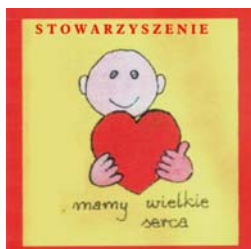
- Ryszard Andrysiak – Katowice;
- Henryka Supeł – Poddębice;
- „KONIMPEX” – Konin

Honorowy Krzyż za zasługi dla Ośrodka otrzymał:

- Ryszard Andrysiak

Na znaczek Przyjaciół Dzieci zasłużyli:

- Jolanta Kwaśniewska
- Jerzy Posmyk
- Krzysztof Graczyk
- Małgorzata Cheruba
- Grzegorz Słaby
- Barbara Jaskólska
- Krystyna Wenerska
- Anna Mroczek
- Barbara Łaska
- Zbigniew Stempień
- Grzegorz Wróblewski
- Fundacja Pomocy Dzieciom „DAR SERCA” w Łodzi
- Fundacja „PODARUJ SERCE INNYM”

Stowarzyszenie „Mamy Wielkie Serca”

Pisząc o Specjalnym Ośrodku Szkolno Wychowawczym im. Juliana Tuwima w Stemplewie nie można pominąć działalności Stowarzyszenia „Mamy Wielkie Serca”, które powstało 9 kwietnia 2001 z inicjatywy pracowników tegoż Ośrodka. Za główne cele Stowarzyszenie postawiło sobie m.in. działanie na rzecz osób niepełnosprawnych, edukacja społeczna, oświata, kultura, ochrona środowiska, ekologia, sport, turystyka, profilaktyka oraz skupianie lokalnego środowiska wokół spraw publicznych, a zwłaszcza rozwoju i promocji placówki kształcenia specjalnego w Stemplewie. To dzięki wytrwałej pracy członków Stowarzyszenia w pozyskiwaniu środków do realizacji swoich celów statutowych możliwe jest zorganizowanie na bazie Ośrodka wielu imprez środowiskowych, wycieczek, zorganizowanie wypoczynku letniego i zimowego dla dzieci i młodzieży, zorganizowanie turnusów rehabilitacyjnych.

Stowarzyszenie w swojej działalności prowadzi i organizuje liczne imprezy integracyjne, środowiskowe o charakterze lokalnym, wojewódzkim i ogólnopolskim. Jest inicjatorem wielu przedsięwzięć społecznych m.in.:

- prowadzi akcję „Pomoc świąteczna” dla najbiedniejszych dzieci;
- organizuje wigilie w Ośrodku w Stemplewie i integracyjną w świetlicy środowiskowej;
- współorganizuje wiele imprez m.in.: Olimpiady Specjalne, Powiatowe Święto Pieczonego Ziemniaka, Zawody Strzeleckie Koła LOK;

- organizuje ogólnopolskie konkursy plastyczne i wiedzy np. „Europa moich marzeń”, „Z ekologią na ty”;
- organizuje imprezy integracyjne: Ogólnopolskie Złoty Drużyn Harcerskich „Nieprzetartego Szlaku”, turnieje wiedzy „Rambit”, Festiwale Piosenki Zuchowej i Harcerskiej Hufca ZHP Uniejów, Dni Sadu i Jabłka, Mityngi w Biegach Przelajowych;

W okresie od 2 października 2004 do 31 stycznia 2007 roku Stowarzyszenie prowadziło Świetlicę Terapeutyczną w Świnicach Warckich, a od 4 września 2006 roku działa Środowiskowa Świetlica Integracyjna „**RAZEM**” w Stemplewie. Obecnie na zajęcia od poniedziałku do piątku uczęszcza 30 dzieci z najbliższej okolicy. Dla wszystkich uczęszczających na zajęcia świetlicowe jest obiad i podwieczorek. Często zajęcia odbywają się na boisku szkolnym, na padoku z hipoterapii, w siłowni, sali gimnastycznej lub na placu zabaw. Wychowankowie mają stałą opiekę i pomoc w odrabianiu lekcji. Mogą korzystać z komputera z dostępem do Internetu, Często organizowane są wycieczki. W grudniu 2005 roku dzieci spędziły trzy dni w Górach Beskidu Śląskiego – w Ustroniu, w 2006 roku były w Łodzi. Odwiedziły m.in. ZOO i nowoczesne centrum handlowe Manufakturę. W 2007 roku były w Niepokalanowie i Galerii Instrumentów Folkowych w Grodzisku Mazowieckim. W ciągu roku odbywają się liczne imprezy przybliżające tradycje i zwyczaje m.in.: wieczór andrzejkowy, wigilia, choinka, Dzień Matki i Dzień Dziecka. Mają one charakter integracyjny z osobami niepełnosprawnymi. Sponsorami świetlicy są: Fundacja im. S. Batorego, Fundusz Inicjatyw Obywatelskich, Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Łodzi, Ministerstwo Pracy i Polityki Społecznej, Fundacja Wspomagania Wsi z siedzibą w Warszawie, Fundacja „Dar Serca” w Łodzi oraz indywidualni darczyńcy.

Stowarzyszenie jest organizatorem wielu imprez towarzyszących akcji „Wielkiej Orkiestry Świątecznej Pomocy”, a także konkursu „Człowiek roku Gminy Śwnice Warckie”.

*Aukcja Wielkiej
Orkiestry
Świątecznej
Pomocy 2007.
(Fot. Piotr
Wawrzyniak)*

Od 2004 roku Stowarzyszenie jest wydawcą kwartalnika „Nasza Gazeta”, w którym poruszane są aktualne tematy z życia Stowarzyszenia.

W dniu 24 października 2006 roku Prezes Andrzej Zielonka został wyróżniony w VI Konkursie „Kryształowa Koniczyna” im. Edwarda Piszka, Szczepana Pieniązka i Donalda Evans’a. Nominowany do nagrody znalazł się w szóstce najaktywniejszych ludzi zaangażowanych społecznie na rzecz rozwoju edukacji, aktywizacji i rozwoju działań edukacyjnych w środowisku wiejskim oraz wspierających oświatę na wsi. W swojej codziennej pracy pokazuje na co go stać, potrafi zmobilizować innych i włączyć ich w swoje działania.

Prezes Stowarzyszenia Andrzej Zielonka z nagrodą (Fot. archiwum Stowarzyszenia „Mamy Wielkie Serca”)

Prezes Zarządu
Andrzej Zielonka

Vice Prezes Zarządu
Jolanta Chmielecka

Skarbnik
Walentyna Wawrzyniak

Sekretarz
Anna Brzgalska

Kronikarz
Jadwiga Maciejewska

Zarząd Stowarzyszenia „Mamy Wielkie Serca”

BIBLIOGRAFIA

- Łęczyca. Dzieje miasta w średniowieczu i w XX wieku*, Suplement do monografii miasta pod redakcją J. Szymczaka, Łęczyca-Łódź 2003
- Grodzka J., *Łęczyca dawna i dziś*, Łódź: Wydawnictwo Łódzkie, 1967
- Goldberg J., *Osadnictwo ołęderskie w dawnym województwie łęczyckim i sieradzkim*, Zeszyty Naukowe Uniwersytetu Łódzkiego”, S.1, Nauki Humanistyczno-Społeczne, z. 5, 1997, s. 67-110
- Szymczak J., *Przewodnik po Łęczycy i regionie łęczyckim*, Łęczyca 2005
- Maluśkiewicz P., *Województwo konińskie*, Warszawa-Poznań: PWN 1983
- Łosińska A., Niewiadomski K., Pisarkiewicz M., *Łęczyca zapomniana*, , Łęczyca: Miejska Biblioteka Publiczna 1997
- Chmielecka J., *Apetyt na harcerstwo*, Stemplew 2007
- Pietrzak J., *Informator SOSW w Stemplewie*, Stemplew 2002
- Bujak A., Sasiadek J., *Słowo Boże z Łagiewnik*, Kraków: Biały Kruk 2002
- Strony internetowe:
- <http://www.leczyca.info.pl>
- <http://pl.wikipedia.org/wiki/Łęczyca>
- <http://pl.wikipedia.org/wiki/Sieradz>
- <http://www.bip.leczyca.info.pl>
- <http://www.leczyca.pl>
- <http://www.bip.swinice.akcessnet.net>
- <http://gimswinice.szkoły.lodz.pl>
- <http://soswstemplew.com>
- <http://archiwa.gov.pl>

